

سچا ٲول صادق جا

شاعر: صادق علي ملك

ٲارانہ سندھ سنگھز لوڪ ادب تنظيٰم (سلالت)

سچا پھول صادق چا

نعتیہ شاعری

مصنف: صادق علی ملک

0331_3608013

سندھ سگھڑ لوک ادب تنظیم (سلات)

حق ۽ واسطا

ڪتاب جو نالو : سچا ٻول صادق جا
موضوع : نعتيه شاعري
شاعر جو نالو : صادق علي ملڪ
سال : 2021 ع
قيمت : 250
چاپو : پهريون
تعداد : 1000 هزار
ٽائٽل : ثناء الله ڀٽي

ڪمپوزنگ: ڪريم بخش ملڪ (نعت خوان)

0333_7178436, 0300_2553132

پروف ريڊر: دلبر صادق ملڪ (نعت خوان)

0331_3483783, 0305_3739348

ڇپيندڙ: ماکا پرنٽنگ پريس حيدر آباد

0303_2075932

پاران: سند سگهڙ لوڪ ادب تنظيم (سلات)

پنهجي پاران

الله تبارڪ و تعالى جا ڪروڙين ڪرم اڻ ڳڻيا احسان
ان پاڪ پالڻهار رازق رب رحيم جو شڪر بجا آڻڻ واجب آهي،
جنهن مون جهڙي ادنيٰ انسان کي علم جي ذوق شعر و شاعري
سگهڙائپ جي فن ۽ فڪر سان ڪجهه نه ڪجهه نوازيو آهي.
ننڍپڻ کان ئي نظم ڏاڍو وڻندو هو. شعور جي عالم ۾ سنڌ جي
مايانا زيلوڙ شاعر عاشق رسول مدح خوان حاجي غلام نبي
مهيسر رحمۃ اللہ علیہ جي نعتيه شاعري مولود شريف ٻڌڻ ۽ پڙهڻ جو
موقعو ميسر ٿيو. مون تي سندن جي شاعري جو ايترو اثر ٿيو جو
لفظن ۾ بيان ڪري ڪونه ٿو سگهان. حاجي غلام نبي
مهيسر رحمۃ اللہ علیہ جي مشهور نعت شريف:

مصطفيٰ شان اوهان جو شاهي آ،
اڄ تائين اهڙي رب تـو جهڙي،
تصوير نه ڪنهن جي ٺاهي آ

داور جا ديدار اوهان مان
آيا نظر انوار اوهان مان
توڪي ڏٺو جنهن رب کي ڏٺو تنهن
ڏني ڦـــــــــــــــــر آن گواهي آ

شاعري ذات پات رنگ نسل مان مرتبي جي محتاج نه
آهي، حاجي غلام نبي مهيسر صاحب جي انهيءَ نعت شريف دل
جون دريون کولي ڇڏيون. مون به پنهنجي ڪم عقلي آهر حبيب
ڪريم جي محبت ۾ ان پيڙهيءَ وانگر يوسف عليه السلام جي
خريدارن ۾ نالو ڳڻائڻ خاطر نعتيه شاعري لکڻ شروع ڪئي. آءُ
نڪو اديب آهيان نه ٿي وري لکڻ ڏانءُ ڏينم. بس! چند جملا پيار
۽ محبت وچان تحرير ۾ آڻي رهيو آهيان. وڏيون ڪرم نوازيون ان

مشفق مهربان شفيق استاد گل حسن "گل" ملڪ صاحب جون جنهن مون
جهڙي بي افغالي بيڪار بندي گندي کي ادبي دنيا ۾ شاعرن ۽ سگهڙن
جي ست سان سلهاڙيو.

حقيقت ۾ آءُ ته ٽڪوئي نه لھان، استاد سائين جي شفقت
محبت پنهنجائپ اها راهه ڏيکاري جنهن جي آءُ لائق به نه آهيان. استاد
مهربان جون اهي مهربانيون احسان لاهي ته ڪونه ٿو سگهان پر تاحيات
ڳائيندو رهندس.

ٿورا مَ ٿورا، مون تي مارو ٿڙن جا
ٿر ۾ واري ٿورڙي، تني گهڻيرا
پلايون پيرا، ڳڻي ڳڻيندس ڪيترا

استاد گل نه رڳو منهنجي شاعري جي اصلاح ڪئي بلڪه منهنجي ذهني
اصلاح ڪري مون تي عظيم احسان ڪيو آهي. اولياءُ الله جي محبت
مرشدن ڪريمن سان عقيدت ۽ محبت اندر جي انسان کي بيدار ڪري حق
۽ سچ عشق جي ڳالهه قلم جي نوق تي نروار نعتيه صورت ۾ سهيڙڻ
شروع ڪيم، منهنجي مرشد و مربي صاحب سجاده نشين خانقاه عاليه
قادريه پرچوندي شريف حضرت پير سائين عبدالخالق قادري دامت
برڪاته جي دعائن سان مون ننڍڙي نعت گو شاعر جي شاعري محبوب
ڪريم مديني واري مير جي مايه ناز نعت خوانن حاجي عبدالحق طاهري،
حاجي گل محمد مهر، قربان علي ناريجو، بدرالدين سومرو، عبدالرحيم
عزمي ۽ ساٿي، حاجي خان محمد چاچڙ، بيدار بخشل چانڊيو
حسيني، علي شير حيدري، ڪريم بخش ملڪ، امام بخش عجمي، محمد
قاسم رضا قادري، محمد اسلم مهر، عبدالمجيد قادري، حافظ محمد علي
کوسو، حافظ عبدالغني کوسو، برڪت علي نصيرائي، عبدالنبي بنگلاڻي
هزارو فقير قادري، فقير صدرالدين نصيرائي حسيني، محمد يعقوب
اويڻو، محمد ابراهيم شيخ، فقير محسن علي قادري، فقير محمد موسن
نصيرائي، پورل فقير قادري، فقير الطاف حسين قادري چولياڻي

مير حسن ملڪ، معشوق علي ملڪ، دلبر علي قادري ۽ ٻين مداحين سڳورن پنهنجي سريلي ۽ سلوڻي آواز ۾ منهنجي لکيل شاعري التجا ڳائي منهنجي حوصله افزائي ڪئي ۽ حافظ الملت ڪانفرنس ۾ چونڊي شريف جي موقعي تي پڙهيل مقالن ۽ شاعري جو ڪتاب حافظ الملت 5 نمبر ۾ شاعري شايع ٿي ۽ طالب الموليٰ اڪيڊمي هالا طرفان نعتيه شاعريءَ تي مشتمل سائين مخدوم جميل الزمان صديقي پاران سهيڙيل ڪتاب ”شان مصطفيٰ“ ۾ به منهنجي هڪ نعت شريف:

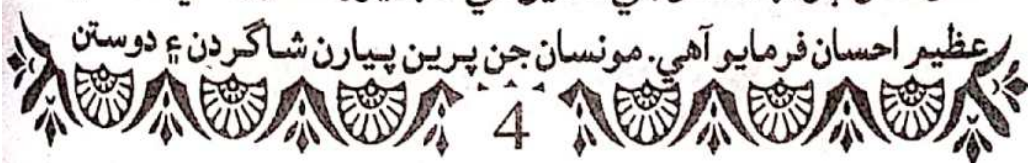
ڪائنات قادر آ بڻائي، صرف تنهنجي ئي ڪري،
نور جي ٿي روشنائي، صرف تنهنجي ئي ڪري،

شايع ٿيل آهي ۽ سگهڙن جي تنظيم ”سلات“ طرفان سگهڙن جي سينگار شاعريءَ تي مشتمل ڪتاب ”سهڻل جاسينگار“ ۾ آقاءِ دوجهان جي عشق ۾ محبت ۽ عقيدت جو اظهار ڪيو اٿم. سگهڙن جي جامع ڊائريڪٽري ۾ به شاعري شامل آهي. استاد ۽ مرشد ڪريم جي دعائن سان ڪافي مڃتا سرٽيفڪيٽ ۽ پي ٽي وي جا پروگرام ۽ مختلف چئنلن تي فن جو اظهار ۽ ريڊيو پاڪستان خيرپور ۽ حيدرآباد ۾ شاعري پڙهي وئي. نعتيه شاعريءَ کي ڪتاب جي صورت ۾ آڻڻ جي صلاح منهنجي پياري شاگرد ڪريم بخش ملڪ مداهي ۽ فرزند محمد شفيق عرف دلبر علي (نعت خوان) جي پراسرار ذوق شوق، چاهه چاهت عشق کي اتساهيو. منهنجي سستي ۽ ڏلاڻپ ڏسي سهيڙيل شاعري منهنجي پياري شاگرد ڪريم بخش ملڪ مون کان وٺي پنهنجي هٿن وٽان پاڻ خرچ ڪري سمورو مواد ڪمپوز ڪري ڪتاب لاءِ تيار ڪري ڪڍي آيو. مان دعاگو دل سان شڪر گذار آهيان جو هن سچي ۽ ڪري باوفا باڪردار دوست جي حيثيت سان ساٿ ڏنو، الله سائين مٿس رحمتون ۽

برڪتون عطا فرمائي. هن بابرڪت ننڍڙي ڪتاب ۾ حمدِ باري
 تعاليٰ، نعتِ رسول مقبول ﷺ، شانِ حضرت علي ؑ، خلفاءِ راشدين ؑ
 رمضان شريف جي شان ۾، بغداد شريف جي بادشاهه پيران پير
 دستگير جي حضور ۾ نذرانه عقيدت، حضرت حافظ الملت جنبد وقت
 حافظ محمد صديق باني پرچوندي شريف جي شانِ اقدس ۾ عاجزانہ
 نذرانه عقيدت ۽ محبت، شاعرن جي سرتاج لاکيڻي لال لطيف سائين
 جي شان ۾ نذرانه عقيدت ۽ لوڪ شاعري ۾ سينگار
 ڏهس، پهاڪا، گجھارت، ٽڳڻا بيت گلاب جي گل جيڻان سهيڙيا
 اٿر. ڪجهه شاعري بلوچي زبان ۾ به ڪئي اٿر. شال منهنجي هيءُ
 ننڍڙي ڪاوش ادب دوستن کي پسند اچي. مان بيحد شڪر گذار
 آهيان استاد سائين گل حسن گل ملڪ صاحب جو سائين جن منهنجي
 نعتيه شاعريءَ جي ڪتاب ”سچاپول صادق جا“ جو مهاڳ لکي مون
 تي عظيم احسان ڪيو آهي ۽ مان نهايت ئي ثورائتو آهيان سنڌ جي
 سچا سگهڙ ليکڪ ۽ محقق (سلات) جي باني و چيئر مين عاجز
 رحمت الله لاشاري صاحب جن جو جنهن منهنجي تخليق تي احساسِي
 نوٽ لکيو. ڪروڙين قرب اڻڳڻيا احسانِ صدارتي ايوارڊ يافته
 ناليواري اديب شاعر ۽ نعت خوان محترم سائين عبدالرحيم عزمي
 صاحب جا جنهن پيار ۽ پاڻوھ وچان منهنجي تخليق تي ويچارونڊيا.
 مان ته دل شڪر گذار سهڻي سائين فقير محمد محسن قاسمي
 صاحب جو آهيان جنهن سهڻي سرڪار مدني تاجدار جي پاڪ نگري
 مديني پاڪ ۾ ويهي ڪري منهنجي شاعريءَ تي مدبرانہ انداز سان
 ويچارونڊيا آهن مان ثورائتو سنڌ جي مايه ناز نعت خوان حاجي گل
 محمد مهر جو آهيان جنهن منهنجي شاعري تي خيالن جو اظهار ڪيو
 آهي مان تمام سچڻ جو شڪر گذار ۽ احسانمند آهيان جو مون جهڙي
 ڪم عقل ابوجهه انسان جي تخليق تي سهڻيون ستون لکي مون تي

”سچا ٻول صادق جا“ سهيڙڻ ۾ ساٿ ڏنو ۽ پنهنجي مفيد مشورن سان نوازيو. انهن ۾ مان سڀ کان پهريان پنهنجي پياري شاگرد نعت خوان فقير کريم بخش ملڪ قادري جو دل سان هڪ پيروي شڪر گذار ۽ ٿورائتو آهيان. ان سان گڏوگڏ مولانا محمد حاڪم ٿانوري قادري، مولانا محمد اڪرم قادري، حافظ محمد عاصر، حافظ محمد رمضان ٿانوري الله ڏنو ملڪ، مير حسن مير ملڪ ساگر سونو ملڪ، اقبال عادل مهر، کوڙل بمبل، اويس صادق ملڪ عرف دلربا، عرفان علي ملڪ، دلبر علي ملڪ، معشوق علي ملڪ، جلال جاني شيخ ڪامريڊ گلبهار جعفري، فرمان علي کوسو، محسن علي بنگلاڻي قادري، فقير الله بخش ملڪ، اختر حسين ملڪ جن جو احسانمند ۽ ٿورائتو آهيان. يقينن ڪميون ڪوتاهيون گهڻيون هونديون پنهنجو سمجهي منهنجي رهنمائي ۽ اصلاح ڪرڻ فرمائيندا. الڪ لائق وڏاڙو.

اوهان جي نيڪ دعائن جو طلبگار

فقير محمد صادق ملڪ (ڳوٺ ڏياڻي)

ٻي لو ڪرمپور تعلو تنکوڻي، ضلع ڪشمور

03313608013/03053739348

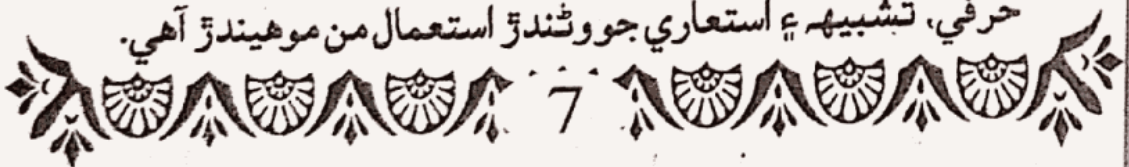
سچا ٻول صادق جا مهاڳ

هيءَ ڀونءَ پلاري پٽائيءَ واري سنڌ سونهاري صدين کان وٺي علم، ادب ۽ ڏاهپ جو مرڪز رهي آهي. هن ڌرتيءَ تي ڪيترائي ڏاها ذات ڌڻي پيدا ٿيا ۽ ٿيندا پيا اچن. اهي سگهڙ شاعر، اديب ۽ دانشور ٿي آهن جن نفرتن جي ولين کي وڌي امن، پائيچاري، پيار پاڻوهه ۽ پرڻت جا وڻ پوکي سنڌ سڄي سينگاري ۽ سنواري آهي. اهي سنڌ تي ۽ سنڌ انهن تي هميشه ناز ڪندي رهي ٿي. اهڙن انمول موتين منجهان ڪشمور ضلعي جو سـلـيـڇـڻ سباجهڙو، نعتيه شاعر، درويش صفت، نيڪ نمازي، محبتي ماڻهو، عاشق رسول ﷺ ۽ سنڌ جو سچا سگهڙ صادق علي ملڪ به ڪنهن تعارف جو محتاج ناهي. صادق ملڪ 1973-6-1 ع تي ڳوٺ مير مهراڻ خان بيجارائي (ڏياڻي) پوسٽ آفيس ڪرمپور، تعلقه تنگواڻي ضلع ڪشمور ۾ جنم ورتو. جڏهن هن 9 ڊسمبر 1989 ع ۾ منهنجي هڪ مرحوم شاگرد مولا بخش ”آسي“ چولياڻي سان گڏجي سگهڙاڻي جي ڳاڻي ٻڌرائڻ جو رنگ رچايو هو ته ان وقت هن جي عمر سرٽيفڪيٽ موجب 16 سال ڇهه مهينا ۽ 8 ڏينهن هئي اها رسم مرحوم شاگرد مولا بخش ”آسي“ چولياڻي جي اوطاق تي ڏياڻي ۾ ئي ادا ڪئي وئي هئي. جڏهن مولا بخش مولا سائينءَ کي پيارو ٿيو ته هي اڪيلڙو، اٻاڻڪو بـڻـجـي لوڪ ادب جي ڪيڙي ڪيڙيندو رهيو ۽ پنهنجي ڪيل شاعري سنوارڻ ۽ سڌارڻ لاءِ مون وٽ مبارڪپور ڪهي ايندو هو. بعد ۾ هو برڪ سگهڙ شاعر ليکڻ لڳو. اهو ئي سبب آهي جو ڪريم بخش ملڪ جهڙا محبوب نعت خوان، سگهڙ شاعر هن جا شاگرد بڻيا. پر ڳالهه صادق جي ڪبي ته واقعي هو صادق بـڻـيـو جـو اچ هو ”سچا ٻول صادق جا“ نالي هڪ لوڪ شاعري جو ڪتاب تيار ڪري صاحب ڪتاب بڻيو آهي.

صادق سنڌ جو سڀيتو ۽ سچاڻ سگهڙ شاعر آهي. هن لوڪ ادب جي سڀني صنفن تي خوبصورت ۽ خوب لکيو آهي. هن جو خيال هو ته في الحال نعتيه شاعريءَ جو مجموعو ڇپرايان پر هن کي سنڌ سگهڙ لوڪ ادب تنظيم (سلاٽ) جي باني چيئر مين عاجز رحمت الله لاشاري ۽ آءُ مشورو ڏنو ته اوهان ڀلي بعد ۾ به نچ لوڪ شاعريءَ جو ٻيو ڪتاب به آڻيو پر هن ڪتاب ۾ به نموني طور لوڪ ادب جون ڪجهه ٻيون صنفون به شامل ڪيو ته بهتر ٿيندو. تنهن کان پوءِ هن پنهنجي نعتيه شاعريءَ سان گڏ واحد جي واکاڻ ۾ حمد باري تعاليٰ، آمد رمضان شريف، پنجن پاڪ جي شان ۾ شاعري، چئن يارن جو شان بيان، نصيحتي بيت، مسدس، پهاڪا، ڏور، ڏهس، سڀيڻگار، صفاتي سڀيڻگار، هاڪاري ۽ ناڪاري صيغي ۾ ٽڳڻا ۽ چٽو ڳڻا شامل ڪري ڪتاب کي چار چنڊ لڳائي ڇڏيا آهن. ان کان علاوه حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي رحمۃ اللہ علیہ، حضرت سيد شيخ عبدالقادر شاهه جيلاني رحمۃ اللہ علیہ خانقاه عاليه قادريه پرچوندي شريف جي بزرگن (پنهنجي مرشدن) جي شان ۾ شاعري ۽ ڪربلا جي شهيدن کي سونهري ستن جي پيٽا، منظوم معراج جو بيان ۽ سنڌي مولودن سان گڏ بلوچ امڙ جي ٽيچ ملهائيندي بلوچيءَ ۾ لکيل مولود به هن ڪتاب ۾ شامل ڪيا آهن. ٿوري به ڪير ڦڙي وانگر هيءُ سوکڙي صادق جي ساهه ۾ سانڍڻ جهڙي آهي. شاعر بحر وزن جي تارازيءَ ۾ سهڻي لفظن جي سهڻي تور ڪري شعر ۾ رس ۽ چس پيدا ڪندو آهي ته وري بهترين سگهڙ بحر وزن سان گڏوگڏ تجنيس جو به خوبصورت استعمال ڪري ٻڌندڙن کان خوب داد حاصل ڪندو آهي. اهوئي سبب آهي جو صادق هڪ بهترين سگهڙ شاعر آهي جو هن جي شعر ۾ نوس قافيه، تجنيس حرفي، تشبيهه ۽ استعاري جو وڻندڙ استعمال من موهندڙ آهي.

صادق ملڪ جي صنعتي صفاتي سينگار مان معلوم
ٿئي ٿو ته هو علم بديع جو به ڄاڻو آهي. علم بديع يا صنايع
بدايع اهو علم آهي جنهن ۾ فصيح ۽ بليغ ڪلام جي لفظي ۽
معنوي خوبين سان بحث ڪجي ٿو. چيو وڃي ٿو ته ايسو تمام
پهريائين عربيءَ ۾ صنعتون ڪم آنديون پوءِ ايرانين ان کي علم
بديع ڪري ڪوٺيو. صنعت جي معنيٰ آهي ڪاريگري يعني
ڪلام جي لفظن يا معنيٰ ۾ ڪاريگري ڪرڻ صادق جي صنعتي
صفاتي سينگار جي 12 مصراعن جي هر هڪ مصرع جو پهريون
اڪر ملائڻ سان شاعر جون نالو ذات ۽ ڳوٺ جون نالو ظاهر ٿئي
ٿو. (صادق ملڪ ڏياڻي) هڪ نموني طور صنعتي صفاتي سينگار
پيش ڪجي ٿو، جنهن ۾ صادق ملڪ ڏياڻي چٽو نظر اچي ٿو.

صنعتي صفاتي سينگار

صفت ٿنا هر هر ڪريان دلبر دلي دلدار جي
اکڙيون اتر نازڪ جسر آيو سڄڻ سينگار جي
دندان موتي جي مثل ڏوڏر ڏرن ڏهڪار جي
قدم کڻي گوهر وڻي، گهنيون وڃن هڪار جي
ملڪين مگر آسربسر، بس گفتگو منهنجي يار جي
لبين لعل موتي ٿا ڪرن، تاثير آگفتار جي
ڪنول، ڪرن، سنبل، سمن، ڪهڙي پيٽ ڪيان رخسار جي
ڏينهن رات آلبين لات آ، محبوب مڻيادار جي
ياد پرين دل ۾ سدا، آهي پچر پگدار جي
اڄ تون اڳڻ سڀڻا سڄڻ، عادت نٿي انڪار جي
ٿوڻ وڻ نه ايندو اڳ ۾ آ، درڪار آ اشعار جي
يا خدا ڪر آس پوري، بهڳڻ جي ٻانهن هار جي

سگهڙ صادق صالحن جي صحبت جو سهڻو ڏس ڏيندي چئي ٿو

ته: ڏهن ســـــــــــــــــاڻ ڏيهه ۾، پریت رک پري

اٿئي وينجھار پٿرا ويڙهي ۾، جيئن جوئر منجهه تري

جوئر جي کانن جا ٻه قسر کانگڙ ۽ تري ٿيندا آهن، کانگڙ ۾

رس گهٽ ۽ لوڻائي ٿيندي آهي، جڏهن ته تري مٺي ۽ ذائقيدار

ٿيندي آهي، ڪسارا کانگڙ مثل ۽ سٺن ماڻهن جي تريءَ سان

تشبيهه ڏنل آهي واه!

سگهڙ صادق بغض دغا، ڪوڙ، گلا ڪي چري قرار ڏنو

آهي. چئي ٿو ته: انهن بچڙن بيمارين کان پاڻ کي آزاد ڪر نه ته

جيئن چري وڌيندي آهي تيئن مذڪوره بيماريون ايمان ڇڏ ڪري

ڇڏيندءِ. هو چوي ٿو ته:

بغض، دغا، ڪوڙ، گلا، اٿئي بات بري

صادق ڇڏ سٽي هيءَ چنيندڙ چري

حمد باري تعاليٰ ڪڙو منجهه ڪڙي جو به سهڻو سٺاءِ آهي ته:

تون آن قادر ڪريم، رحمان تون آن

تون آن علیم، حلیم، سلطان تون آن

وري صفاتي سينگار ۾ به ”ڪڙو منجهه ڪڙي“ واري شاعري

پڙهڻ ۽ وٺڻ وٽان آهي ته:

سچڻ تون سهڻو تون، سهڻن جو سردار

سردار تون سرور تون، پيغمبر پڳدار

صادق ملڪ لوڪ ادب جي ڌڪي صنف ڏهس ۾ به پاڻ ملهايو ۽

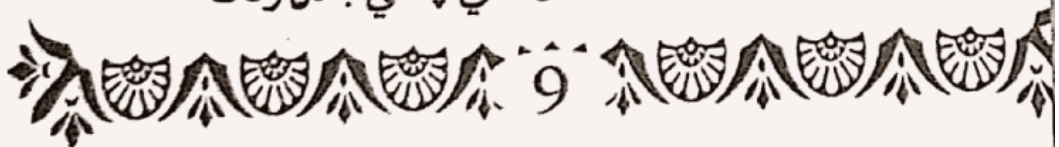
نپايو آهي، هن جا ڪيترائي ڏهس، ويهس لکيل آهن. پر نموني

طور سينگار ۾ وارن ۽ جهڙ جو پٽو ڏهس پيش ڪجي ٿو:

اليهر، تليهر، وسـيهر وارن سـندا ونگ

ڪرن ڪيس ڪلهن تي، تجليدار ترنگ

ته ملهار مينگهه مستان ٿئي، پسي بادل رنگ

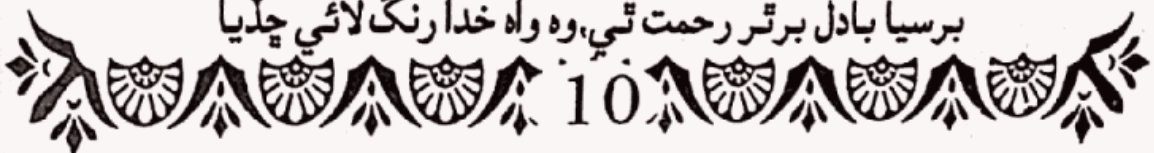

زلف سهڻا مشتاق موهي، هڻن ڏورن ڏنگ
 ڪنبي ڪڪر ابر ڪيئي، وڃن ٿا اڙهنگ
 وار واسينگ گلالڪ، گيسوڪيا مست ملنگ
 اب اگر سارنگ سسايو ڪاڪل سهڻي سرنگ
 آهيون سڀئي پروانا پتنگ، ان سڄڻ جا صادق چئي
 چون ٿا ته ام المومنين حضرت عائشه صديقہ رضي الله عنها کان
 هڪ اصحابي سڳوري رضه نبي ڪريم ﷺ جن جي اخلاق مبارڪ
 بابت پڇيو. ام المومنين رضه فرمايو ته ڇا تو قرآن پاڪ نه پڙهيو
 آهي؟ جيڪي ڪجهه قرآن مجيد ۾ آهي، اهي حضور اڪرم ﷺ جن
 جا اخلاق مبارڪ آهن.
 اها ئي ڳالهه پنهنجي نعت شريف جي هڪ بند ۾ سهڻي انداز ۾
 صادق بيان ٿو ڪري ته:

صادق ڇا تعريف ڪري، قادر چڏيو قرآن پري
 ڏس تون ادا ڪو ڌيان ڌري، آيات مديني واري جي
 حديث قدسي ۾ اچي ٿو ته ”لولاڪ لما خلقت الافلاك“
 ترجمو: (جيڪڏهن آءُ توکي پيدانه ڪريان ها ته هيءُ ڪائنات نه
 خلقيان ها) جنهن جو مفهوم ساڳئي نعت شريف جي هڪ ٻئي
 بند ۾ هن ريت بيان ٿو ڪري ته:

جانب لاءِ جهان جڙيو، ارض و سما عاليشان جڙيو
 جن و ملڪ انسان جڙيو، ٺهي بات مديني واري جي
 محبوب ڪريم ﷺ جي آمد سان پوست ۽ پاٽ اونداهيءَ جو دور
 ختم ٿيو ۽ درگور ڪندڙ نياڻيون ناز انداز سان پالڻ لڳا. اها
 ڪهڙي ته سهڻي ڳالهه صادق پنهنجي ستن ۾ سمائي ۽ سجائي
 آهي.

اڄ پاڪ نبيءَ جي ولادت ٿي، وه واه خدا رنگ لائي ڇڏيا
 برسيا بادل برتر رحمت ٿي، وه واه خدا رنگ لائي ڇڏيا

درگور ڪندا ها جي نياڻيون، پرين پهچڻ سان پرگهور لڏي
نياڻين جي نه اڃ تائين، ندامت ٿي، وه واه خدا رنگ لائي ڇڏيا
صادق جي هن ڪتاب ۾ شامل سڀني صنفن جا مثال ڏبا ته ڳالهه
ڊگهي ٿي ويندي. بس آخر ۾ ائين چونڊس ته هي لوڪ ادب جو لاجواب
ڪتاب پڙهندڙن لاءِ پيار جو پيغام ثابت ٿيڻو. آمين

گل حسن ”گل“ ملڪ
مرڪزي صدر: سنڌ سگهڙ لوڪ ادب تنظيم (سلات)

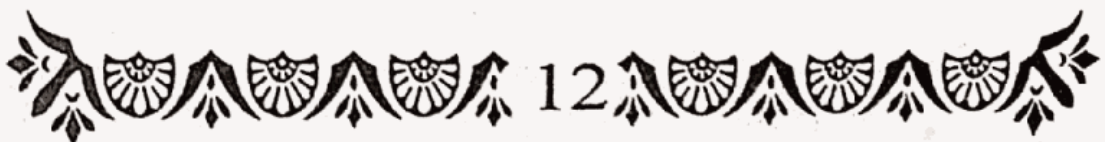

محمد صادق ملڪ سگهارو قلمڪار علم ادب جو ڄاڻو شاعر

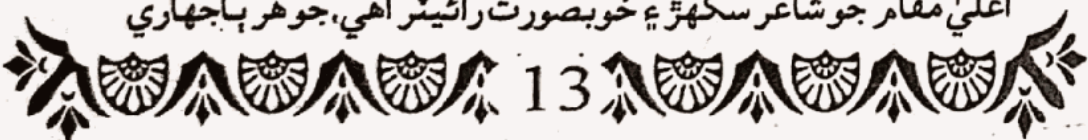
اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم
نحمده ونصلي الله رسوله الكريم اما بعد

الله سائين جالڪ حمد شكر ادا ڪرڻ کان بعد ان جي
محبوب رب العالمين رسالت معاب رحمت العالمين مٿان صلوة سلام جا
تحفه و هديه بارگاه مقدس ۾ پيش ڪرڻ کان بعد اڄ هڪ موحد ۽
محبوبن جي غلام و عاشق رسول صلي الله عليه واله وسلم تي دل
چاهيو ته ڪي معتبر الفاظ چونڊ ڪري سندن جي خدمت ۾ نذراني طور
پيش ڪجن ته جيئن هڪ تخليقڪار جي همت افزائي ٿئي، اهو اسان
تي فرض ٿو ٿئي ته ڪنهن قلمڪار جو قدر ان جي قلمي پورهئي کي
لفظن جي پيٽا ادبي تهذيبي لفظن سان ڏيڻ داد ڏيڻ ان لاءِ ٿئي دل جي
دعا جي مثل آ، هونئن به اسان اوهان سڀني ڏيهه ۾ ڏٺو آ ته هڪڙا انسان
صرف ڪاٺ پيٽ پائڻ لاءِ جنم وٺندا آهن. هڪڙا وري انسان مال ڌن
دولت جا پوڄاري ڄڻ ان کي گڏ ڪرڻ لاءِ ڄاوا آهن. ڪجهه انسان وري
ڍڳن ڍورن جي مثال نه دين جي نه دنيا جي نه جهان نه اسلام جي نه الله ۽
الله جي رسول جي پيروي جي خبر. ۽ ڪي وري ته ڄمندي ئي ڄام وڏو
عالم لاءِ انعام ٿي اڀرندا آهن. هن سنڌ ڌرتي جي فرش تي ذات ڌڻين
جي ڪا ڪمي ڪانهي، هت وڏا سلجھل سرچڻهار عظيم مفڪر
دانشور مصور شاعر اهل تصوف صاحب الكشف ۽ ڪامل اڪمل ولي
سڳورا هن ڌرتي جي گود مان جنم وٺي پوري عالم اسلام کي فيض
سان مستفيد ڪرڻ فرمايائون، ان ڪري هن منهنجي سهڻي سنڌ ڌرتي
کي صوفين جي سرزمين سڏيو ويندو آهي ۽ هن ڌڻين واري ڌرتي کي
دارالسلام جي اعزاز سان پڻ نوازيو ويندو آهي. هن منهنجي پاڪ
مقدس مٽي مان جنم وٺندڙ هڪ ڏاهو ذات ڌڻي شاعر محترم سائين
محمد صادق ملڪ جن به آهن، ملڪ محمد صادق جو هڪ وڏو نمايان

نالو آ. هن محبوب صفت انسان کي الله رب العزت ذات سان گڏ ڏانءَ به
ڏنو آ. سائين ملڪ محمد صادق جون لکيل تخليقون مون جڏهن پڙهيون
ته مون کي يقين ٿي ويو ته سنڌ ڌرتي ڏاهن جي ذات سان پري پئي آ. هي
اهڙو قلمڪار آ ۽ علم ادب جو چاڻو آ فرشتي شڪل ماڻهو آ جو جڏهن
حمد باري تعاليٰ لکي ٿو ته ان سان پرپور طريقي سان نپائي ٿو جڏهن
نعت شريف جي صنف ۾ لکي ٿو ته ان مان مدينه عاليه جي مڪين سرور
کونين ﷺ جي خوشبوءِ اچي ٿي جا بلڪل جهر جهنگ واسجي وڃي
ٿي هي اهڙو عظيم شاعر آ، جيڪو مديني واري مالڪ جي مدح سرائي
۾ ثاني نٿو رکي ۽ وري جڏهن صحابه ڪرام رضوان الله عليه جي شان
۾ شعر لکي ٿو ته ان صنف سان سهڻي رنگ ۾ رچاءُ ڪري ٿو ۽ وري
جڏهن قصيده يا مرثيه جي شڪل ۾ لکي ٿو ته چڻ امام عالي مقام
جي لشڪر ۾ ڪربلا معليٰ ۾ موجود بيٺو آ، ۽ وري جڏهن بغداد واري
بادشاه غوث اعظم جي منقبت شريف لکي ٿو ته چا ته انهن لفظن ۾
رنگ پري ٿو ۽ جڏهن اولياءِ الله جي شان ۽ عظمت بيان ڪرڻ لاءِ اکر
لکي پيش ڪرڻ جي اهڙي ته سعادت مندي ماڻي ٿو جو ان جو مثال
ملڻ مشڪل آ. سندس جو سهڻو سٺاءُ ڏسي ڪري هي محبوب مهان
شاعر انسان جي ساهه جي رڳن ۾ سمائجي ويو آ. مان ايترو ضرور
چوندس ته لفظ ملڪ صاحب جا محتاج آهن محترم ملڪ محمد صادق
سائين حضرت پرچوندي شريف وارن تاجدارن بزرگن جو پينار ۽ غلام
عقيدتمند ۽ پڪن خاص مريدن مان هڪ فيض وند فقير ۽ خانقاه عاليه
قادريه پرچوندي شريف (ڏهر ڪي) جي داد رسي درگاه جو دادلو ۽ درگاه
شريف کي ويجهو رهڻ وارن مان هڪ غيور طالب آهي. ملڪ محمد
صادق لفظن جو محتاج ناهي بلڪه لفظن جا محتاج آهن، هر صنف تي
لکندڙ ۽ هر قسم جي شاعري ۽ عنوان تي عبور رکندڙ هڪ پڪو پختو
سگهارو معياري ۽ معتبر شاعر آهي. ملڪ صاحب جي سيني ۾ لفظن
جي جدت نواڻ جي ڪا ڪاڻ رکيل آهي. الحمد لله رب العالمين هي واحد
اعليٰ مقام جو شاعر سگهڙ ۽ خوبصورت رائيٽر آهي، جوهر ٻاجهاري

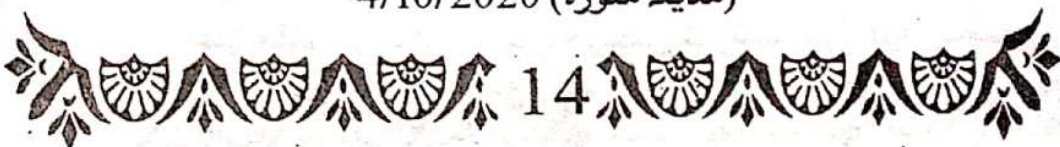

ٻولي ۾ لکڻ جي سگهه رکي ٿو. اردو هجي سنڌي، سرائڪي يا بلوچي
هجي هر زبان ۾ طبع آزمائي ڪري چڪو آ، ۽ وڏو خوشنصيب انسان جو
سندن جي گهر ۾ الله رب العزت دلبر نالي پٽڙو عطا ڪيو اٿس جو نهايت
ٺي سريلو نعت خوان بلڪل بهترين نعت خوان اولاد جي شڪل ۾ مالڪ
عطا فرمايو اٿس. هي سندن جو نينگر ملڪ صاحب جي لاءِ گهر جي ماڳي
مثل آ، ۽ هن جي ٺي علائقي جو مشهور ۽ معروف ٺنا گوشاعر و ٺناخوان
محترم ڪريم بخش ملڪ به آهي جيڪو سندن جو پيارو شاگرد پڻ
آهي. سائين جا ڪجهه اصلاحي ڪلام ملڪ جي مشهور نامور ڪلاڪار
خانصاحب محترم استاد ممتاز علي لاشاري صاحب ڳايا آهن، جن جي
ڳائڻ سان محفلن ۾ واهو اه ٿي وڃي ٿي. ان شاعر وري محترم ملڪ محمد
صادق کي تمام گهڻو ڳايو آ، ملڪ محمد صادق جي شاعري جو مون هر
رخ پڙهي ڏٺو آ جو هر طرح کان هن جي شاعري فت آ وزن بحر ۾ ڪافيي
رديف ۾ پوري لهي ٿي، جس آ هن جوان کي مطلب ته ملڪ صاحب علم
عروض جو پڪو ماهر استاد شاعر آ ۽ صاف سترو ڪم ڪري رهيو آ. تمام
سهنجي ٻولي استعمال ڪري ٿو سهڻو سٺاءِ جيڪو دل کي تسڪين
بخشي ٿو مان ايترو آخر ۾ ضرور چونڊس ته ملڪ صاحب تي مالڪ
ڪريم راضي آ، رسول ﷺ راضي آ. چئن پنجن سان هن جو پيار آ، هن جو
ٻيڙو پار آ، مرشدن ڪريم جو سندن جي مٿي تي شفقت جو هٿ اٿس،
ڪا به ڪس نٿس، امڙ ابي اولاد ۽ جماعت جون دعائون هن سان گڏ آهن، ۽
اسان سڀ هن سچڻ سان گڏ آهيون. لکڻو ته هن مهان هستي تي گهڻو
ڪجهه هيو پر وقت جي تقاضا جي ڪري اهو حق ادا نه ڪري سگهيس ان
لاءِ معذرت جو طلبگار آهيان. مان سندن جي لاءِ هر دم دعا گو آهيان. الله
رب العزت ۽ ان جو حبيب و قريب سندن کي اڃان ذات جي لات ۾ اضافو
فرمائي. آمين ٿر آمين يا رب العالمين.

بقلم

فقير محمد محسن قاسمي چانڊيو

(مدينه منوره) 4/10/2020

گلن جهڙي طبيعت جو شاعر صادق فقير ملڪ

صادق فقير ملڪ ڪنهن به تعارف جو محتاج ناهي، سرڪارِ مدينا ﷺ ۽ ان جي پڇڙن جو ثناخوان عاشق رسول شاعر آهي. هن جي شاعريءَ ۾ صداقت هيٺاهين حبِ رسول چوڏهينءَ جي چنڊ مثل چمڪي رهي آهي. مان گهڻن ئي عاشقِ رسول شاعرن جي شاعري کيسٽن ۽ محفلن ۾ ڳائي آهي ۽ منهنجي پسند جا شاعر استاد حاجي غلام نبي مهيسر، فقير عبدالرحيم عزمي، حاجي صفر تڳر ۽ صادق فقير ملڪ آهن، مان صادق فقير جي شاعري کيترين ئي کيسٽن ۾ شوق سان ڳائي آهي ۽ عاشقانِ مصطفيٰ ﷺ وٽ صادق فقير جي شاعري کي ڏاڍو پسند ڪيو وڃي ٿو. مون کي سندس جا هي ٻول ڏاڍا وڻندا آهن.

قدرت جي نظارن ۾، نالو محبوب تنهنجو آ
سج چنڊ ۽ ستارن ۾، نالو محبوب تنهنجو آ

باغ جي هر ٻوٽي ۽، گلڙن جي گلزارن ۾
بادِ صبا بهارن ۾، نالو محبوب تنهنجو آ

ڪنهن به انسان جي ڪاميابي جو راض ان جي نياز نوڙت ۽ سچائي آهي. صادق فقير ۾ اهڙيون خوبيون نمايان نظر اچن ٿيون. الله سائين فقير جي سيني ۾ جيڪا مديني ولري گهوت جي سڪ سانڍي آهي اها قدرت جي طرفان ڏنل ذات آهي. جيڪا خوشنصيبين کي پلٽي پوندي آهي. دعا آهي ته الله سائين صدقي مديني ولري گهوت جي صادق فقير ملڪ جي محنت کي سڃايو بڻائي ۽ آقاءِ دوجهان جي حضور ۾ قبوليت جو شرف حاصل ڪري ۽ ٻنهي جهانن جون سعادتون ماڻي. آمين

حاجي گل محمد مهر (مداهي) خان ڳڙھ / گهوٽڪي

ٻيهر اکر

جڏهن مان پنهنجي استاد جي شخصيت تي ٻه اکر لکي رهيو آهيان ته مون کي لفظن تاملن ته مان سندن جي شخصيت تي لکڻ وقت ڪهڙا الفاظ ڪتب آڻيان ۽ ڪٿان شروعات ڪيان، ڇو ته مان پنهنجي زندگيءَ جا پورا پنجويهه سال ساڻس گڏ گذاريا آهن. يعني ٻالڪپڻ کان وٺي هن وقت تائين آءٌ سندن جي شفقت ۽ محبت جي سائي هيٺ رهندي هن وقت جيڪا مون کي ادبي دنيا ۾ اهميت ملي ٿي سا پنهنجي محسن استاد سائين صادق ملڪ جي مهربانين ۽ عنايتن جي ڪري ملي ٿي. استاد صادق علي ملڪ سڀا جهڙي سلجڻي ۽ فقيرائي طبيعت جو مالڪ آهي. سندس جي شخصيت ۾ ميٺ محبت پيار ۽ پنهنجائپ چلڪندي نظر ايندي آهي. شاعرانو مزاج رکندڙ تنبائي پسند يارويس درويش صفت انسان آهي. استاد صادق جي شاعريءَ ۾ سچائي سونهن ۽ حقيقت جو رنگ رچيل آهي. نعتيه شاعري ۾ تمام گهڻي پختگي نمايان نظر اچي رهي آهي، هونئن به شاعري ڪرڻ ڪنهن جي وس جي ڳالهه ناهي، ويتر نعتيه شاعري!

شاعري جي مڙني صنفن مان نعتيه شاعري تمام اوکي ۽ اتر آهي. نعتيه شاعري ڪرڻ هڪ پختي شاعر جي علامت آهي. سنڌ ۾ ڪوڙ سارا شاعر موجود آهن مگر نعتيه شاعري ۾ اڳرين تي ڳڻڻ جيترا ملن ٿا. سنڌ ۾ نعتيه شاعر حاجي غلام نبي مهيسر مقبول شاعر ٿي گذريو آهي موجوده دؤر ۾ نعت گو شاعر محترم عبدالرحيم عزمي ۽ استاد صادق علي ملڪ تعليم يافتہ پڪا ۽ بختا استاد شاعر آهن. حاجي غلام نبي مهيسر ۽ عبدالرحيم عزمي جي پختگي ان مان ئي صاف ظاهر آهي ته جڏهن سندن جالڪيل مولود شريف ۽ نعتون ڪوئي به نعت خوان پڙهندو آهي ته لفظ پاڻ

روانگي سان ايندارهندا آهن ڇڻ ڪنهن مالها ۾ موتي پويل هجن ۽
استاد صادق ملڪ جي شاعري به ساڳي طرح نعت خوان کي ڳاڻڻ ۾
ساڳي آساني مهيا ڪندي آهي. سندن جي شاعري ۾
سلاست، بلاغت، نفاس، لفظن جي
ڪاريگري، تشبيه، استعارو، حرف تجنيس جو استعمال اهڙي
حرف سان هڪ مالها ۾ موتين مثل پويل آهي جو وڃي خير ٿيا، ۽
نعت شريف پڙهڻ جي دوران روحاني سکون حاصل ٿيندو
آهي. استاد صادق علي ملڪ جي نعتيه شاعري ڪوڙ سارا مدح خوان
پنهنجي سريلي ۽ سلوڻي آواز ۾ جهونگاريندارهن ٿا. هڪ دفعي
حاجي گل محمد مهر (مداهي) ڪچهري دوران بنان ڪنهن هڪ جي
چئي ڏنو ته صادق مان تنهنجي مولودن جو عاشق آهيان، مون جڏهن به
ڏٺو آهي ته استاد صادق سان حاجي گل محمد مهر صاحب ملندو آهي
ته پهريان نئين نعت لکائي وٺندو آهي. مون پهريان به ذڪر ڪري
آيو آهيان ته مون تي به استاد سائين جي ڪرم نوازي ۽ شفقت جو
سايو آهي جو آءٌ بچين کان وٺي سندس سان گڏ گذاريو آهي، هڪ
اولاد جي حيثيت سان پيار محبت ۽ سڪ سرس ملي اٿم، جنهن جو
لفظن ۾ ذڪر بيان نٿو ڪري سگهان.

الله تعاليٰ جو شڪر آهي جو استاد صادق علي ملڪ جهڙي
صحت عطا ٿي اٿم، سائينجن وٽ قرآن پاڪ پڙهڻ نصيب
ٿيم، ننڍپڻ کان ئي استاد سائين نعت چورائيندو رهندو هو ۽ ان سان
گڏ شاعري ڪرڻ به سیکاريندو هو. ابتدا سبتا الفاظ لکي ايندو هوس
منهنجي شاعري جي اصلاح پڻ ڪندو رهندو هو، نيون نيون نعتون
لکي پکيون ڪرائي محفل ۾ پڙهائيندو رهندو هو. سائينجن جي
مهربانين سان اڄ شاعر ۽ نعت خوان جي حيثيت سان مديني واري
سائين جي عاشقن ۾ سڃاتو وڃان ٿو. منهنجي ڪاميابي جو راز به

پنهنجي محسن استاد سائين جي محنت ۽ نعتيه شاعري آهي. مون کي حاجي غلام نبي مهيسر، عبدالرحيم عزمي ۽ استاد صادق جي شاعري بيحد پسند آهي باقي ڪنهن به شاعر جي اگر شاعري دل کي لڳي ويندي آهي ته ان جي ڳائيندو آهيان. هر هڪ محفل ۾ عاشقانِ مصطفيٰ فرمائشون ڪري استاد صادق جي شاعري ٻڌندا آهن. استاد صادق جي شاعري ڪيترن ئي ڪتابن، رسالن ۾ شايع ٿيل/ٿيندي رهي آهي. هونئن ته استاد صادق علي جا ٻيا به ڪوڙ شاگرد آهن پر هر هڪ پنهنجي نيت جو ڪٿيو ڪائيندو آهي. آءُ پاڻ کي وڏو خوش نصيب سمجهان ٿو جو سائينجن مون تي اعتماد رکي ڪتاب سهيڙڻ جي اجازت ڏني. هن ڪتاب ”سچا ٻول صادق جا“ ۾ اڪثر نعتيه شاعري ڏني وئي آهي. استاد صادق علي اڳ شاعريءَ ۾ ”عاجز ملڪ“ تخلص طور استعمال ڪيو آهي، هينئر تخلص ۾ نالو صادق ملڪ استعمال ڪري رهيو آهي، ان ڪري اها وضاحت ڪرڻ ضروري ٿو سمجهان.

جڏهن ته استاد صادق علي کي سرڪاري ملازمت ڪونهي پر هو هڪ خانگي اسڪول ۾ نئين نسل کي ادب اخلاق ۽ سچائيءَ جون پٿيون پڙهائيندي پنهنجي ٻچڙن جي حق حلال جي روزي سان پرورش ڪري رهيو آهي. آءُ مديني واري مير جو منگتو ڏٺي در دعاگو آهيان ته الله سائين استاد صادق علي جي محبت ۾ مزيد اضافو عطا فرمائي ۽ هن ڪتاب ”سچا ٻول صادق جا“ کي ڪاميابي ۽ ڪامراني عطا فرمائي. شال هي استاد سائين جون التجائون مديني واري مير جي بارگاهه ۾ مقبوليت جو شرف حاصل ڪن ۽ عاشقانِ مصطفيٰ وٽ هي ڪتاب پسنديده هجڻ جو شرف حاصل ڪري. آمين
ثر آمين يارب العالمين.

طالب دعا: فقير ڪريم بخش ملڪ (مداهي/شاعر) ڪرمپور

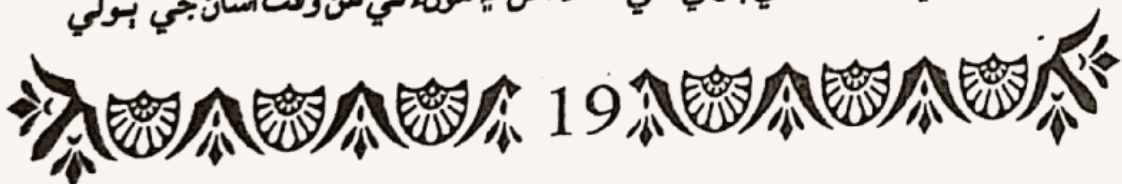

صادق جي سچائي بابت احساسي نوٽ

سنڌي لوڪ ادب جي ميدان ۾ روڪ وڌائڻ کان پوءِ جن مخلص ذات ڏٺين سان قريائيتيون ڪچهريون ٿيون آهن، تن مان محترم استاد بهار علي بهار جي لوڪ ادب واري چمن جو هڪ گل استاد گل حسن گل ملڪ آهي ۽ ٻيو صداقت ۽ سچائيءَ جو گوهر محترم صادق علي ملڪ آهي، جنهن جي عشق جا احساس ۽ آلاپ ڪڏهن سندن رباني ته ڪڏهن شانائت ۽ سلڇڻ شاگردن جي رباني ٻڌڻ ۾ ايندا آهن ته هنيانءَ لري پوندو آهي. صادق علي پنهنجي نانو جيان سچا ۽ گفتار جو غازي آهي، کيس الله پاڪ جي مليل ذات جا بي بهاموتي بي مثال آهن، سندس طبيعت سلڇڻي، ملڻ مانائتو ڪلڻ شانائتو ٻولڻ باجهارو آهي. منهنجي ڏينهي ۽ تجربي جي لحاظ کان استاد بهار علي ”بهار“ جي تخليقي چمن جا سڀئي گل سهڻا ۽ خوشبودار آهن پر جيئن ته هي ڪتاب ”سچا ٻول صادق جا“ جنهن سنڌو ۽ سچا ذات ڏئي ۽ جا آهن ان جي لکيل حمد و ثنا، نعت و سينگار، مولود ۽ مداحن، مناقبن ۽ مرثين، ڪافين ۽ ڪلامن بابت لکندي، هن قسري لوڪ شاعري لکندڙ سڀني سچڻ ۽ سنڌو سگهڙن جي تخليقن بابت احساس ڏيارڻ جو نوٽ لکڻ چاهيان ٿو انڪري مون هن ڪتاب ۾ راءِ جو اظهار ڪرڻ لاءِ عنوان ٿي ”صادق جي سچائيءَ بابت احساسي نوٽ“ رکيو آهي.

مونکي خبر آهي ته هي سنڌو سگهڙ ۽ عاشق رسول ﷺ شاعر جيترو پنهنجي ذات ۽ ڏانور مضبوط آهي ايترو معاشي معاملن ۾ پڻ غريب آهي، غريب هجڻ ڪو عيب يا خراب ڳالهه ناهي، بلڪه هڪ سعادت آهي جو ڪائنات جي هادي طرفان اهڙن مسڪينن سان محبت جو اظهار ڪيو ويو آهي. پر هتي غربت يعني معاشي تنگي ۽ جوڌ ڪر انڪري به ڪري رهيو آهيان جو سندس ان هيٺي حال سبب هن پهرين مجموعي ڇپجڻ لاءِ به ڪيترا ورهيه انتظار ڪرڻو پيو آهي، جڏهن ته صادق جي سڀني مان سچائيءَ واري عشق جا نڪتل آلا جن کي هن لفظن جو روپ ڏئي شعرن ۽ بيتن جي بياض ۾ ظاهر ڪيو آهي، اهو مڪمل بياض هن هڪڙي ڪتاب ۾ نٿو سمجهجي سگهي. اهڙن ڏاهن جي ذات کي قلم بند ڪري ڪتابي شڪل ڏيڻ لاءِ جيڪڏهن ڪو ادارو هجي ته هڪ يا ٻه نه پر هزارين ڪتاب ڇپجي سگهن ٿا. اهوئي سبب آهي جو اسان وڏي وقت کان درد ڀريون دانهون ۽ اندر مان آهون ڪڍي لوڪ ادب واري بابت دانهيندا پيا اچون. هڪ حيرانگيءَ جي ڳالهه اها آهي ته آخر اسان جا حڪمران ۽ ادارا اهو چونه ٿا سمجهن ته اسان جڏهن چئون ٿا ته ”لوڪ ادب بچايو“ معنيٰ ”ٻولي بچايو“. هن وقت هر پاسي کان اسان جي ٻوليءَ تي حملا آهن ۽ هونءَ ٿي هن وقت اسان جي ٻولي

سچا ٻول صادق جا

ويچاري ٿيندي پئي وڃي، انڪري لوڪ ادب ئي آهي جنهن ۾ ٻولي جو بنياد محفوظ آهي ۽ ان جا محافظ سگهڙ آهن. چو ته سگهڙن جو ڪلام نه رڳو ٻوليءَ جو پندار ٿئي ٿو، پر ٻوليءَ جي لهجن ۽ لاڙن جي مطالعي لاءِ مواد به پيش ڪري ٿو.

لوڪ ادب جا خير خواه ۽ ان جي اصلي اهدا بت کان واقف اسان جا تمام وڏا اڪابر ان ڳالهه کي واضح طور لکي ويا آهن ته دنيا جي سمورن قومي سماجن جي ڪلاسيڪل ادب جو بنياد سندن لوڪ ادب ۾ آهي، انهيءَ لوڪ ادب جو سرچڻهار عوام آهي، چو ته لوڪ ادب ۽ لوڪ ثقافت جو تعلق ڌرتيءَ ۽ ڌرتي واسين سان هوندو آهي. هونءَ به ڪوبه ادب ۽ ثقافت هئا پر ڪونه ڦٽندو آڀرهن جون پاڙون پاتال ۾ هونديون آهن. پاتال مان هتي مقصد انهيءَ ڌرتيءَ جي معلوم ۽ نامعلوم تاريخ آهي، جنهن جو تعلق لوڪ ادب ۽ ثقافت سان هوندو آهي ۽ ان لوڪ ادب جا سرچڻهار اسان جا سگهڙ آهن جن منجهان صادق علي ملڪ پڻ سگهارو سگهڙ ۽ شانائتو شاعر آهي. اسان کي مڃڻو پوندو ته لوڪ شاعر يعني سگهڙ اسان جي ٻولي جو محافظ آهي، ٻين ماڻهن جي پيٽ ۾ سگهڙ ٻهراڙي واسين جو نمائندو ٿئي ٿو ۽ هن ذات ڌڻيءَ جي ذات ئي نرالي آهي. سگهڙ ۾ هر آهنگي، يڪسانيت ۽ برابري هئڻ باوجود ڪنهن نه ڪنهن لهجي يا خطي جون الڳ مگر نمايان خصوصيتون ٿين ٿيون جنهن ڪري هو ٻوليءَ جي لحاظ کان منفرد مقام ماڻي ٿو.

سگهڙن وٽ جيڪي ٻوليءَ جا لفظ محفوظ آهن تن ۾ معيار به آهي ته ساڳئي وقت عام فھر لهجي وارن لفظن جا به پندار پيريل آهن، ڏٺو وڃي ته هن ڪتاب جي اندر اسان جي ڏاهي ذات ڌڻي صادق علي ملڪ پنهنجي قلمي پورهي سان ذهني اوسر منجهان ڪيتريون ئي صنفون، جنسون ڏنيون آهن جن کي مرحلي وار پڙهي ۽ پرکي سگهجي ٿو، چو ته جيتريون آهن سگهڙن جون فني صنفون، اوترا ئي آهن انهن لاءِ موضوع گهڻا، سنڌي سماج جو شايد ئي ڪو پهلو هجي، جنهن تي سگهڙن پنهنجي راءِ نه ڏني هجي، هونءَ ته هر هڪ شاعر پنهنجي معاشري جو حساس ترين فرد ٿئي ٿو ۽ ڪنهن به مسئلي يا موضوع تي راءِ ڏيڻ وقت ڪنهن نه ڪنهن حد تائين نظرياتي طور تي پاڻ به ملوث ٿئي ٿو پر ٻين شاعرن ۽ سگهڙن ۾ اهو فرق آهي ته سگهڙ هميشه اعتدال پسنديءَ جي واٽ وٺندو آهي ۽ هو نظرياتي طور تي ڪتر نه ٿيندو آهي، جيڪي خوبيون پڻ صادق عليءَ ۾ موجود آهن. سگهڙ نظرياتي اختلافن کي پنهنجي انا يا عزت جي مسئلي جو ٻل نه بڻائيندو آهي، جيئن هر حق ۽ سچ چوڻ ۾ ڪا هڪ محسوس نه ڪندو آهي، تيئن هو پنهنجي غلطي تسليم ڪرڻ ۾ به

سستي نه ڪندو آهي.

سگهڙ جو اهو ڪر ناهي ته اجايو ٻين جي پنڪن ۾ هيٺ وجهي، پر ٻولي ۽ ادب جي معاملي تي حق چوڻ کان ڪوبه ڪيس روڪي نٿو سگهي ۽ سگهڙ انهيءَ سچ گوئي کي رڳو ٻين لاءِ استعمال نه ڪندو آهي پر اڪثر ڪري انهيءَ آئيني اڳيان پنهنجو چهرو پاڻ به ڏسڻ جي ڪوشش ڪندو آهي، جڏهن اسان صادق علي جي هن ڪتاب ”سچا ٻول صادق جا“ کي پڙهون ٿا ته ان جون سموريون صنفون عوامي ادب يعني لوڪ ادب جون ئي آهن ۽ اسان جڏهن پنهنجي سنڌي عوامي ادب جي ڳالهه ڪندا آسپن ته اهو صرف لوڪ ادب ئي نٿو ٿي نڃ عوامي ادب آهي جنهن جا تخليقڪار اسان جا سگهڙ آهن، سگهڙن جي سڀني مان اڀري نڪتل اهو لوڪ ادب پيار ۽ محبت جي داستانن وانگر سڀني به سڀني سفر ڪندي هر پراڻي پيڙهيءَ کان نئين پيڙهيءَ تائين پهچي ٿو، ٻولي اسان جا هاڻوڪا حڪمران يا سرڪاري ادارا اسان جي قومي ادب جو قدر نه سڃاڻن پر اسان جڏهن تاريخ جا ورق اٽلائيندا آسپن ته پتو پوندو ته سنڌ جو لوڪ ادب سنڌ جي قديم تاريخ جو حصو رهيو آهي، قاضي قاضن جو ڪلام هجي يا شاهه عنايت جو ڪلام يا وري شاهه ڪريم کان ويندي شاهه عبداللطيف ڀٽائي جو رسالو پڻ لوڪ ادب جي چٽي تصوير آهي، ڇو ته سندن رسالن ۾ بيتن جي بياض جي سٺيءَ ۾ سمورا چرندڙ پرندڙ ڪردار سنڌ جي لوڪ ادب مان ئي ڪنيل آهن ۽ انهن ڪردارن ۾ انڊلٺي رنگ ڀرڻ وڌو پورو هيو لطيفي فڪر جو ڪارنامو آهي.

سنڌ جي قلمڪارن ۾ هڪ طرف ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ کان ويندي ڊاڪٽر عبدالڪريم سنديلي ۽ ڊاڪٽر محمد پٺاڻ کان ويندي ڊاڪٽر ڪمال ڄامڙي تائين، ته ٻئي طرف هند جي لوڪ ادب محقق ڊاڪٽر نارائڻ ڀارتِي کان ويندي چيني لالواڻي ۽ ڪلاڊر متوا تائين، سمورا لوڪ ادب جا خير خواهه چون ٿا ته سنڌ جي لوڪ ادب ۽ لوڪ ثقافت جو سرچڻهار اسان جو سگهڙ ئي رهيو آهي ۽ سنڌ جي انهيءَ لوڪ ادب توڙي لوڪ ثقافت جو سفر سنڌي ٻوليءَ ذريعي ئي ممڪن ٿيو آهي، جيڪا ٻولي اڄ به سگهڙن وٽ جيئن جوتيشن محفوظ آهي، ڏٺو وڃي ته هر ڪا ٻولي عوامي امنگن، خواهشن ۽ اميلن کي ظاهر ڪندي آهي، جنهن قومي سماج ۾ ٻولي جيتري سگهاري هوندي، اتي جو لوڪ ادب ۽ لوڪ ثقافت به لو ترا طاقتور ۽ اثر آڻڻا هوندا آهن. نظر ڦيرائي ڏسندا آسپن ته دنيا جو هر هڪ قومي سماج هڪ زندو اڳو هوندو آهي، جنهن جو جياپو پنهنجي ڌرتيءَ ۽ پنهنجي ٻوليءَ کانسواءِ ممڪن

نه هوندو آهي، ان ڳالهه ۾ ڪوبه شڪ ناهي ته اسان جي ٻولي جو محافظ سنڌي لوڪ ادب نه رڳو سنڌ جي تاريخ جو مختصر اڀياس آهي، پر هن ۾ سنڌي ٻوليءَ جي انهيءَ قديم لهجي کي پڻ محفوظ ڪيو ويو آهي، جا سنڌ جي سامونڊي ڪناري ۽ ڏاکڻي علائقي ۾ رهندڙ ڪڙمين ۽ ڪاسبين جي عوامي ٻولي آهي، اها ٻولي جا سنڌ جي ڪلاسيڪل ۽ بنيادي شاعريءَ جي پيڙهه آهي، جتان پير صدرالدين شاهه جا گنان، قاضي قاضن جو ڪلام، ميان شاهه عنايت جو ڪلام، شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ جو ڪلام سرجيو اها ٻولي انهن سامونڊي ڪنارن کان نڪري دنيا جي اتيڪ سماجن تائين پهتي ۽ سڄي دنيا سان نئون تعلق قائم ڪندي اڄ به امر آهي، جيڪڏهن پيرو ڪٽنداسين ته سنڌ جي انهيءَ لوڪ ادب جو تاجي پيتو ”رگ ويد“ جي سوترن منجهه به آهي، هيءُ سمورو ڪلاسيڪل ادب سنڌي عوام کان سرچيو ۽ پوءِ اهو ننڍي کنڊ جي مذهبي اتهاس جو حصو بڻجي ويو، لوڪ ادب ۾ درياءُ ۽ ڌرتي جي حب جي پلر واري پالوٽ نظر ايندي، ساڳيو لطيفي فڪر، طمنا ۽ دعا نظر ايندي مان بار بار اهي لفظور جائيندو رهيو آهيان ته لوڪ ادب، ڪنهن به ٻوليءَ جو بنيادي ادب ٿيندو آهي، جيڪڏهن ڪنهن عمارت جو بنياد ڪمزور ٿي ويندو آهي ته هوريان هوريان اها ماڙ ڪري پوندي آهي، پر ان سلسلي ۾ گذريل ٽن چئن ڏهاڪن کان اسان جي اڏلن لوڪ ادب جي پرگهور لهڻ کان مڪمل طور ڪن لاتار ڪئي آهي، جنهن سبب هن املهه ادب کي تمام گهڻو نقصان پهتو آهي ۽ حقيقت ۾ اهو سنڌي ٻوليءَ جو نقصان آهي، ان سلسلي ۾ اسان ذاتي طور ۽ سگهڙن جي ملڪي سطح جي تنظيم ”سنڌ سگهڙ لوڪ ادب تنظيم“ (سلات) جي ميدان تان ڪوششن وٺڻ سان گڏ لوڪ ادب بچايو مهر به هلائي آهي، ڇو ته اسان جو ڪم عوامي سطح تي لوڪ ادب جا ڳرتا پيدا ڪرڻ ۽ لوڪ ادب جي مسئلن جي نشاندهي ڪرڻ آهي، ان سلسلي ۾ اسان سرڪاري علمي ادبي ۽ ثقافتي اڏلن جي ڌيان ڇڪائڻ لاءِ ڪوڙ ساڙيون، لوڪ ادب ڪانفرنسون، سيمينار، ڪچهريون ڪوٺائڻ سان گڏ پرنٽ ۽ سوشل ميڊيا تي ليک به لکندا ۽ گڏوگڏ پروگرام به ڪندا رهندا آهيون. اسان قانون جي دائري ۾ رهي بڪ هڙتالون، پيادل مارچ ۽ مختلف نمونن سان احتجاج به ڪيا آهن، جن کان بخوبي لوهان واقف آهيو.

اسان جي مک مطالبن ۾ سنڌي لوڪ ادب جو الڳ ادارو قائم ڪرڻ، سنڌي ادبي بورڊ، سنڌي ٻوليءَ جي بااختيار اداري، انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي، ڊاڪٽر اين لي بلوچ انسٽيٽيوٽ، ڊاڪٽر نبي بخش فائونڊيشن، ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ چيئر، سنڌ يونيورسٽي، شاهه عبداللطيف يونيورسٽي ۽ اينڊومينٽ فنڊ ترست

سميت ٻين ادارن ۽ کاتن پاران لوڪ ادب رٿائون شروع ڪرائڻ، لوڪ ادب تحقيق، سگهڙن جي تخليق جا ڪتاب ڇپرائڻ، سمورن صوبائي توڙي وفاقي ايوارڊن ۾ لوڪ ادب شامل ڪرائڻ ۽ ادبي ادارن جي بورڊ آف گورنرس ۾ لوڪ ادب پارڪو، سگهڙ (سنڌي ادبي سنگت جي مرڪزي سيڪريٽري جيان سگهڙن جي رجسٽرڊ نمائنده تنظيم جو مرڪزي اڳواڻ) ميمبر مقرر ڪرائڻ شامل آهن. ان سلسلي ۾ اسان جي جيڪا (لوڪ ادب بچايو تحريڪ سال 2018ع کان هلندڙ آهي، ان جا جيڪي به نقطا، تجويزون ۽ جائز مطالب آهن تن تي اڃان تائين ڪنهن به خير خواه جو ڪو ڌيان ناهي ويو ۽ حڪمران طبقي سميت لاڳاپيل ادارن جا سربراهه پڻ پنهنجي زبانن تي ماڻ جا تالا هڻي ڪنن ۾ غفلت واري ڪپهه پري ڇڏي آهي ۽ اکين مٿان انڌ وارا ڪوپا چاڙهيو لا تعلق بڻيل آهن!! سندن سستي ۽ ڪاهلي کي ختم ڪرڻ لاءِ سگهڙ صادق علي ملڪ جهڙن ڏاهن ذات ڌڻين جا ڪتاب ”سلات“ جي سٽ جي همت ۽ جرئت سان ايندا رهندا جن کي ڏسي هڪ نه هڪ ڏينهن سندن ضمير جاڳندو ۽ سنڌي لوڪ ادب جي وارثي ڪري صادق جهڙن سچا سگهڙن جي نئين نڪور تخليق ڇپائيندا رهندا. هن موقعي تي هي سه-رو ڪتاب سهيڙيندڙ اسانجو سگهڙ ثناخوان ڪريم بخش ملڪ به ڪيرون لهڻي، جنهن صادق جي لکيل ستن جي اکر اکر کي سهڻو سنواري ڪتابي شڪل ڏيڻ ۾ وسان ناهي گهٽايو. کيس الله پاڪ اڃان به توفيق ڏئي ته اهڙن ثنائين ستن جي ميڙا چونڊي ڪري ڪتابي شڪل ڏيندو رهي.

لوڪ ادب جي وارثي جو طالب
عاجز رحمت الله لاشاري
باني چيئرمين
سنڌ سگهڙ لوڪ ادب تنظيم (سلات)
03463685474

حمد باري تعاليٰ

تنهنجي ڪوٽ خزاني ۾ ٺاهي خدا،
خوشحال ڪرين ته ڪري ٿو سگهين
مون جهڙي مفلس کي مولا،
مالا مال ڪرين ته ڪري ٿو سگهين

ڪنهن کي تر ۾ تونگر تون ٿو ڪرين،
ڪنهن کي پينو در در تون ٿو ڪري
ڪنهن ڪروڙ پتي بادشاهه کي تون،
ڪنگال ڪرين ته ڪري ٿو سگهين

ڪنهن کي مالڪ ٻاجهه سان پنيون ڏنءِ
ڪنهن کي محل ماڙيون ڪنهن کي منهيون ڏنءِ
ڪنهن تي راضي ٿي تون راج ڏئي
رڪوال ڪرين ته ڪري ٿو سگهين

تنهنجي در تي توبه زاري آ،
ڪڏا آهيون ڪرين ته به رزق عطا
ڪنهن ڄاڻو کي اڻڄاڻ ڪري،
بدحال ڪرين ته ڪري ٿو سگهين

نبي پاڪ جي صدقي فضل ڪجانءِ،
مون جهڙي ڪني سان نه عدل ڪجانءِ
هن ”صادق ملڪ“ مداهيءَ جو
سنو حال ڪرين ته ڪري ٿو سگهين

طرز: باغ تي ٿو وڃان

حمد باري تعاليٰ

يا خدا ڪر ڪرم، مون گنهگار تي
فضل پنهنجو ڪجانءِ، بندي بيڪار تي

يا الاهي اٿم، ضايع ڪئي زندگي
عمل صالح نه ٿم، ٿئي ٿي شرمندگي
صدقي مدني مهر، ڪر ٻانهيءَ ٻار تي

پنهنجا ڏوهه ڏنگايون ڏسي ٿو ڏڪان
پر پاپن ۾ آهيان، ڪٿ وڃي مان لڪان
ستر پنهنجو ستار، ڪيو بدڪار تي

ميرو مندو آهيان، صدقي محبوب جي
بخش باري چاهيان، صدقي محبوب جي
ڪوڙ ڪلندا وتن، ٿا خطا دار تي

معافي محتاج تو، در خدا ٿو گهري
”ملڪ صادق“ مداهي، ڳارو ڳل ڪري
رحم رازق ڪيو هن عرضدار تي

نعت رسول مقبول ﷺ

تلھ
تون خدا جو دادلو دلبر نبي
يار رسول الله، يا حبيب الله

پيار پرور جو توسان آهي گهڻو
تنهنجي ڪري ارض و سما ٺهيو سهڻو
جبرائيل به آهي تنهنجو نوڪر نبي

لن تراني رب چيو موسيٰ نبي
۽ فضل توتي ٿيو خاص ربي
نعلين سان ڪيءَ عرش جو سفر نبي

روبرو رحمان سان ٿئين هر ڪلام
اهو شان آ تنهنجو، نبي عليه السلام
معراج جو ڪهڙو ڪيان، ذڪر نبي

جو به انگل ڪيءَ، خدا منظور ڪيو
چند شاري ساڻ، ٽڪرا ٿي پيو
شمس لٿل ٿيو، وري ظاهر نبي

يار رسول الله ”صادق ملڪ“ جي
توڪي ڀارت آ، سموري خلق جي
بي واهن جي تون ڪجان واهر نبي

طرز: هل ته مديني پاڪ هلون

نعت رسول مقبول ﷺ

پرور پاڪ ڪي آ پياري، ذات مديني واري جي
مولا محمد جو آهي، ڪائنات مديني واري جي

ڪلمي ڪرآن ۾ گڏ نالو آهي آذان ۾ گڏ نالو
زمين و زمان ۾ گڏ نالو، وائي وات مديني واري جي

الله الصمد بي نياز آهي، احمد احمد اولز آهي
راز ۾ هي ڪوراز آهي، شروعات مديني واري جي

جانب لاءِ جهان جڙيو، ارض و سما عاليشان جڙيو
جن و ملڪ انسان جڙيو، ٺهي بات مديني واري جي

جيسين جهان جو چرخو چلي، تعريف محمد جي پئي هلي
مور جيئان مداهي پيو ٿلي، ڳائي نعت مديني واري جي

”صادق“ ڇا تعريف ڪري، قادر چڏيو ڪرآن پري
ڏس تون ادا ڪو ڏيان ڌري، آيات مديني واري جي

طرز: لڙڪ منهنجا ڪير آڳهندو.

نعت رسول مقبول ﷺ

ڪائنات قادر آ بڻائي، صرف تنهنجي ئي ڪري
نور جي ٿي روشنائي، صرف تنهنجي ئي ڪري

يا محمد مصطفيٰ آهين نبي لولاڪ جو
عرش ڌرتي رب سجائي، صرف تنهنجي ئي ڪري

جنت الفردوس جنت ۾ لطف ئي اور آ
مؤمنن لاءِ آ وادائي، صرف تنهنجي ئي ڪري

تعظيم خاطر عرش تي ٿيا، گڏ فرشتا منتظر
صلي الله جي وات وائي، صرف تنهنجي ئي ڪري

تعريف آ تنهنجي سچڻ، مخلوق ۾ يا مصطفيٰ
ڪي قلندر ٿيا پيڻائي، صرف تنهنجي ئي ڪري

آ قلم قاصر زبان تنهنجي ثنا قرآن آ
”ملڪ صادق“ ٿيو ثنائِي، صرف تنهنجي ئي ڪري

طرز: محبوب مٺي جي پيارن جي اسان ڳولي لڌي آ

مولود شريف

اڄ پاڪ نبيءَ جي ولادت ٿي، وهواه خدا رنگ لائي ڇڏيا
برسيا بادل برتر رحمت ٿي، وهواه خدا رنگ لائي ڇڏيا

مڪي پاڪ ۾ مينگهه ملهارون ٿيون، محبوب مٺي جي آمد سان
ڪنڊ ڪڙچ ۾ فورن فرحت ٿي، وهواه خدا رنگ لائي ڇڏيا

پيا گل ٽڙي گلزاريون ٿيون، جنهن مهل ڪريم ڪر ڪر ڪيا
ڪڪ پيار جي ظاهر علامت ٿي، وهواه خدا رنگ لائي ڇڏيا

درگور ڪندا ها جي نياڻيون، پرين پهچڻ سان پر گهور لڌي
نياڻين جي نه اڄ تائين ندامت ٿي، وهواه خدا رنگ لائي ڇڏيا

اهڙو گهٽ محمد ڄام مليو جنهن تي عاشق خود الله سائين
جنهن جي ارض و سما ۾ مدحت ٿي، وهواه خدا رنگ لائي ڇڏيا

ڪندا ظلم ستم جيڪي چوڻ تي ها، ڪري ڪوٽ ڪفر جا ٿيا زير و زبر
ختم جوڻا جهالت بدعت ٿي، وهواه خدا رنگ لائي ڇڏيا

هڪ "صادق ملڪ" ٿنا ڳا، رنگ راجن کي رهبر لاتو
مون تي به سندن هي عنايت ٿي، وهواه خدا رنگ لائي ڇڏيا

طرز: محبوب مٺي جي پيارن جي اسان ڳولي لڌي آ

مولود شريف

سرڪار جي آمد ساڻ ادا، مظلوم جو مان سنوار جي ويو
سنسار ۾ خوشيون ٿيون وهوا، ابوجهل لاءِ ٻارڻ ٻارجي ويو

معصوم نياڻين کي جيئري، جيڪي ڦيرن ۾ پوريندا هئا
منهنجي مائين سڀ جي سار لڌي، اڌرين جو جيءُ ڇيئارجي ويو

جتي آتش بازي عام هئي، بدعت ۽ برائي جام هئي
انصاف عدل تي ڦاٿو ويو، دنيا ۽ دين سينگار جي ويو

تشریف آور جدِ جانب ٿيا، ڪري سڄدي ۾ ڪل بت پيڙا
وڻ ٽڻ به صلواتون پڙهن پيا، تن پيار جو پاڻي پيئارجي ويو

محبوب محمد جڏهن ڄميو، آقا جي اکين ۾ هو ڪجل پيو
سهڻي سيند سجايل ساجن جي، واحد جي وٽان وهنجارجي ويو

چوي ”صادق ملڪ“ سبحان الله، مرسل جي مهر جو مينهن اٿو
آسمان زمين ۾ عيدون ٿيون، هر صحن هڳي هٻڪارجي ويو

طرز: باغ تي ٿو وڃان گل گلابي وٺڻ

مولود شريف

مصطفيٰ آئيو بخت سڀ جا ڪليا، رنگ اهڙا رتا جو وڃي خير ٿيا
سبز سائي زمين ٿي شاداب وئي، گاهه اهڙا ڦٽا جو وڃي خير ٿيا

مير آيو مڪي ۾ ٿي چانڊاڻ وئي، ڌرتي ساري سڳند ۽ ٿي سرهاڻ وئي
سڀ نبي گهر امڙ آمنه جي آيا، ميلا اهڙا مٽا جو وڃي خير ٿيا

جڏ دنيا ۾ ڪريمن جا آيا قدم، بدعتن جي رسم ٿي وئي فورن ختم
داد امداد ٿيو هر ساسيءَ ساھ جو ٿي خوشي جا بجا جو وڃي خير ٿيا

سڀ فرشتا لھي، مرحبا لاءِ آيا، تن محمد مٺي جا پئي سھرا ڳايا
حورون غلمان سرھا سڀيئي ٿيا، ماڻيا ٿون اهڙا مزا جو وڃي خير ٿيا

چڙيا چانڊول پرندا پڪي، خوش ٿيا، ٿنا ”صادق“ ٿنا ڳر لڪي خوش ٿيا
آيو محبوب ٻيڙا ٻڏل ويا تري، قرب قادر ڪيا جو وڃي خير ٿيا

طرز: رب پيدا ڪيا لک پير تنهنجي ڳالهه

مولود شريف

هر هنڌ ٿيا هٻڪار، آيو محب مڪي ۾ آ
بر تر ۾ ٿيا ٿڌڪار، آيو محب مڪي ۾ آ

رب ————— يع الاول ۾، رنگ رچي ويا
منڙو اچي ويو ————— ميلا مچي ويا
پٽ پيدا ٿيا سڀ ٻار، آيو محب مڪي ۾ آ

آيو ————— امڙ جي گود ۾ جاني
لات و منات جي ٿي ويرانِي
ڪوٽ ڪسري ۾ پيا ڌار، آيو محب مڪي ۾ آ

اولهه ————— اوڀر ڏکڻ ۽ اتر
خوشي ————— حضور جي ٿي وئي گهر گهر
ڪيا پونءِ سهڻا سينگار، آيو محب مڪي ۾ آ

”صادق ملڪ“ ————— سچو جڏ آيو
سڀن نبين ————— ميلاد ملهائيو
رڳو ابليس ڪئي نهڪار، آيو محب مڪي ۾ آ

طرز: زيب زينت زلف نهن

نعت شريف

اعليٰ به تون، بالا به تون
محبوب خدا، يار رسول الله

سونهن وارن جو سرواڻ
اسم مبارڪ ۾ واکاڻ
واحد کڻي تنهنجي مڊا

لولاڪ لما شان تنهنجو
افضل اڪمل مان تنهنجو
رب جي رضا تنهنجي رضا

حسين و جميل تون يا نبي
ڪم ذات کان ڇا تعريف ڪبي
تنهنجو مثال ناهي صفا

پارت ٿئي پنهل پيارا
مون کان ٿيا ڪم ڪسارا
عملن ۾ آهيون جدا

”صادق ملڪ“ سام سدا
”شفيق“ ”اويس“ ”ڪريم“ فدا
نام تنهنجي تي مٽرا

طرز: زيب زينت زلف نهن

نعت شريف

عرش تي تون، فرش تي تون
تنهنجي بادشاهي آمديني وارا

لوح و قلم ارض و سما
جن و ملڪ آدم ۽ حوا
خالق خلقيا سارا

الله ڪريم تون به ڪريم
رب راحمين تون ان رحيم
سڀ القاب تنهنجا نيارا

فرش تي صدقي ٿيو صديق
عرش تي آجبرائيل رفيق
تون ساردار ٿين پيارا

سج روشن تنهنجي صدقي
چنڊ چاندوڪي ڪري چمڪي
تنهنجي ڪري هن تارا

دلبر دلربا ٻئي ٻچڙا
”صادق ملڪ“ جي منڙا
مالڪي ڪر تون پيارا

طرز: آهيان ماڻهو مان فقير

نعت رسول مقبول ﷺ

منا مديني جا چام، توتي صلواتون سلام
سهڻا نبين جا امام، توتي راض ربي آ

تنهنجي ڏٺي توکي کڻي، پنهنجو يار بڻايو
تون حبيب ٿئين مجيب، سردار بڻايو
تنهنجي ڪري ذري ذري سنسار بڻايو

توتي گهور شهزور، قربان ڪروڙين
ٿيا مست ۽ الست، انسان ڪروڙين
ماڻهو ملڪ زمين فلڪ حيوان ڪروڙين

آهين نور تون حضور، پڳدار چوان مان
قـرآن ۾ آشان، ثمنار چوان مان
تولائي عرش بڻيو فرش، سينگار چوان مان

ڏينهان رات لکان نعت، تنهنجي ذات پلي آ
ملي ذات انعامات، سـوغات پلي آ
صلوات هجي وات، لبـين لات پلي آ

آهيان ”صادق“ نالائق، ڪيو ڪرم سائين
ڪيم ڏوه ڪوڙين ڏوه، رکو ڀرم سائين
آهي آس پرين پياس، ڏسان حرم سائين

طرز: هاڻي جيترو جلدي ٿي سگههءِ پرديس ڇڏي آ

نعت رسول مقبول ﷺ

ساري دنيا کان سهڻو سنو، سينگار مديني جو
رحمت سان رچيل سارو شهر، منار مديني جو

جنهن جي ڏس ————— لاءِ ملڪ ڍري ٿو
اها ڪوشش ————— هر ڪو ڪري ٿو
وڃي هڪڙو پيرو ماڻي اڃان، منار مديني جو

ڇا رس ————— تا مديني جون گليون
س ————— ائين پليون آهن پليون
جتي جانب جاني آ گهنيو، پگدار مديني جو

ڏس ————— ي محل مديني جون ماڙيون
آيا گلن ڳوڙها ڳاڙيون
سڪي سڌڪي سي روئي ڪرڻ، اظهار مديني جو

جتي خدا جو پاڪ رس ————— ول آ
ٿيو ملڪ تڏهن مقبل ————— ول آ
مان صدقي و جان نوڪر آهيان، نروار مديني جو

ڏٺو اڃان نه ————— مون آ مدينو
ٻڌي ڳالهيون ڦاٽي ٿو س ————— ينو
ڪندو انشاءِ الله ”صادق ملڪ“ ڏيدار مديني جو

سچا ٻول صادق جا

طرز: هاڻي جيترو جلدي ٿي سگهه ۽ پرديس ڇڏي آ

نعت شريف

رحمت جي وسي پئي روز شب، برسات مديني ۾
چو ته مٺڙي محمد جي رهي ٿي، ذات مديني ۾

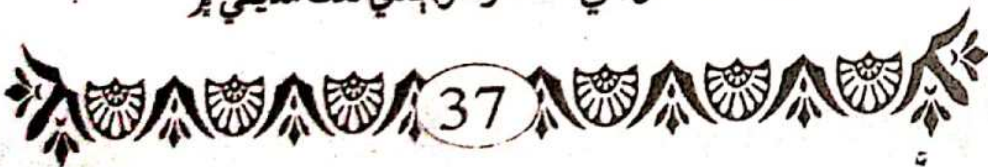
مٺ ملڪ مديني جي ناهن
ڪيڏو به ڪٿي پاڻ ناهن
سرهاڻ گهٽين ۾ نور جي، تجلات مديني ۾

پڪي پرندا مديني جا پيارا
پلي جانچي ڏس و دنيا وارا
سردار جي ساسين جي پلي آ، لات مديني ۾

شهنشاهه جي صدقي سارو
ٿيو شهر هي پاڳن وارو
پلا بخت انهن جا جي آيا، رهي رات مديني ۾

الله ڪري شهر ل هڪ
وڃان مان به مديني جيڪر
چمان چاهه منجهان ڄاڻ ڪري، زيارت مديني ۾

چوي ”صادق ملڪ“ مداهني
آ منهنجي و ايمان ادا هني
مون ناقص جي ننگدار ٿو، ٻڌي نعت مديني ۾

طرز: منهنجو يار گلاب جو گل آ

نعت شريف

الله رب العالمين آ
نبي رحمت العالمين آ

الله واحد لا شريك آ
نبي پاڪ خدا جي نزديڪ آ
مخلوق معبود ۾ يقين آ

پاڪ پرور رؤف رحيم آ
محبوب مئوبه ڪريم آ
اڳواڻ اسان جو حسين آ

نبي پاڪ جا ٻول ٿو ٻولي
ڏس پاڪ قرآن کي کولي
سرتاج سخيءَ جو دين آ

سهڻي سائينءَ صدقي جهان آ
لولاڪ لما جو بيان آ
جڳ جوڙيو رحمان رنگين آ

بيٽو ترندو نبيءَ جي طفيلي
ڪين "عاجز" ٻڌندو اويلي
سهڻو صادق عربي امين آ

طرز: اٿو مرد مومن مسلمان جاڳو

نعت شريف

وڏي شان وارو نبيءَ جو شهر آ
خدا کي پيارو، نبيءَ جو شهر آ

مڪو مصطفيٰ کي، مدينو خدا کي
مٿين کان موچارو، نبيءَ جو شهر آ

خاکِ شفا آ، غبارِ مدينا
نڌاڪت ۾ نيارو، نبيءَ جو شهر آ

سيدالبلدان، طيب — و طاهر
سهڻو سويارو، نبيءَ جو شهر آ

”صادق ملڪ“ شل، مولا واڳواري
ڏسان جيءَ جيارو، نبيءَ جو شهر آ

طرز: بدڪارن جي عيبدارن جي

مولود شريف

محبوب خدا ٿيا جلوي نما، ڌرتيءَ تي ادا مرسل مصطفيٰ
جڏ پير مبارڪ پايا، رب سـائينءَ رنگ رچايا
مشرق کان وٺي مغرب جي اندر، سمنڊن جا سير ڪرايا
رب سـائينءَ رنگ رچايا

ڄام ڄمڻ سان سجدي ۾ آيو امان صفيه شان ٻڌايو
چپ چرندا رهيا، معافي گهرندا رهيا،
ياد يار ڪي امتي آيا

شـام جون ماڙيون ڏنيون پئي جيجل،
ڏنيون مٿين تي مٿيون پئي جيجل
پيس نيٺ ٺري، هر حور پري، مرحبا جا ٻول ٻڌايا

نبي سڳورا گهر آمنه جي، آيا هلي سڀ در آمنه جي
ٿي وڙ جو حـڪم، جبرائيل يڪدم،
سڀ ملڪ مڪي ۾ سـڏايا

”صادق ملڪ“ آيا ڳ ڪلي ويو، مٿڙو محمد مير ملي ويو
ٿيو شـان اعليٰ، ڪيو بـاري تعاليٰ
ٿياسين بخت ۾ سڀ کان سوايا

طرز: هاڻي جيترو جلدي ٿي سگهه ڀرديس ڇڏي آ

مولود شريف

الله تعاليٰ جالڪ شڪر، سردار آيو جڳ ۾
محبوب مڙني مرسلن، مهندار آيو جڳ ۾

مڪي پاڪ ۾ ٿي مانڊاڻ آ، چؤطرف ٿي وئي چانڊاڻ آ
هرهر پئي ڪنوڻ تجلا ڪري، تاجدار آيو جڳ ۾

آيو سرس سڄڻ سينگار جي، من مشڪن جا ويا هارجي
هرهند وئي هڪار ٿي، گلزار آيو جڳ ۾

آيو بتن کي پوڄڻ عامر، ڏنائين سجدي ۾ ڪل ظاهر
چيو ————— تن نبي نورالهدى، ننگدار آيو جڳ ۾

سائين جلوي نما ٿيا جنهن دم، آيو نبين سپن سان آدم
امان آمنه گهر اڙين ————— نندو، آڌار آيو جڳ ۾

خوش ”صادق“ ٿيو سنسار آ، آيو پيغمبرن پڳدار آ
وئي روءِ زمين ۾ عيد ٿي، ————— سينگار آيو جڳ ۾

ظرز: لڳي تنهنجي تار آجن ڪي

نعت شريف

قدرت جي نظارن ۾، نالو محبوب تنهنجو آ
سج چنڊ ۽ ستارن ۾، نالو محبوب تنهنجو آ

باغ جي هر ٻوٽي ۽ گلڙن جي گلزارن ۾
باد صبا بهارن ۾، نالو محبوب تنهنجو آ

رحمت جي ڪڪرن ۾، تنهنجا نوراني جلوا
ماه لقا ملهارن ۾، نالو محبوب تنهنجو آ

اسر مبارڪ مٽرو، جنت جي پيالن تي
دلڪش در ديوارن ۾، نالو محبوب تنهنجو آ

اتر اولهه ڏکڻ اوڀر، ذکر تنهنجو آ دلبر
شام و سحر سارن ۾، نالو محبوب تنهنجو آ

ڏيهه سڄي ۾ عاشق، تنهنجا ديوانا آهن
وڏڙن ۽ ٻارن ۾، نالو محبوب تنهنجو آ

”ملڪ“ مداهي ”صادق“، پنهل اوهان جو آهي
عاجز جي پڪارن ۾، نالو محبوب تنهنجو آ

طرز: جڏ محب مڪي ۾ ايندا ويا

نعت رسول مقبول ﷺ

محبوب جي صدقــي جـهـان بـه آ
ڪن فيڪون نڪي ڪجهه ٿئي ها
انس منجهان انسـان بـه آ

مسجد منبر ڪعبـت الله کي
ڪونه ڄاڻي ها ڪو به اري تعاليٰ کي
بهڳڻ صدقــي پيـرو تري پيو موليٰ ڏنو قرآن به آ

سـائينءَ صدقــي سـاهـ مليو آ
رب رحـمـ الله مليو آ
جيڏانهن ڪيڏانهن سرهاڻ ٿي وئي، عرش برين آسمان به آ

گل ڦـل ۽ گلزار پـون ٿي ويـون،
جڳ سـڄي ۾ بهاريون ٿي ويون
مشرق مغرب ۾ ٿيون عيدون، آيو نبي احسان به آ

ڪيون شمس و قمر ۽ تارن عيدون
عرشـي فرشـي سـارن عيدون
”صادق“ ٿيا سوين ”صادق“ سرها، ”صادق“ ٿيو ثناخول به آ

طرز: منهنجو پرين اچي ٿو ان ٿولي ۾

نعت رسول مقبول ﷺ (بلوچي)

جَزِ جزون مدينا يا تيار بيءِ
صلي الله صلوات پڙهانسا

پاڪ مدينه يءِ قسر قرآن آ
زڙڻان الله سائين خود رحمان آ

شهر مدينا ملڪانس چوئين
رهغا هموزان ابو جهاني اوئين

اصل مدينا يا ڪءِ نه مصيبت
شيطان پليد نه ڪءِ دهمي آفت

زنده رهغ ايسان بيس ڏڪيائي
خون ڏاڙو دهمي اسستين لچائي

مير محمد پاڙو پاڪين
سائين، ختر نبوت صاحب لولاڪين

رحمت هور مدينا يا گوارغين
”صادق“ سينا مدينا نارغين

طرز: منهنجي مال گهر جا مالڪ منهنجي سر ٻچن

نعت رسول مقبول ﷺ (بلوچي)

ڦيڙاغا نئين آرام، ايزان مدينا سائين
گندان مدينا پاڪ، رحمت خزينا سائين

شب روز همي سوچين، لونءِ لونءِ اندر الوچين
سگدر بيٺان رهان مان، موٽان ورينا سائين

هر سال هرڪ روغين، مئين دل رڳو گريغين
مند چمان ڳلي آ، سارٿ پي سينا سائين

ديدار گهرجي دلبر، روضهءِ رسول اطهر
آڏو چمان ئي آبي، مدينا مدينا سائين

”صادق فقير“ سوالِي، نبي پاڪ ٿئين قوالي
گندان کزيهءِ ڪايان، عرفات مينا سائين

طرز: چند جو ٽڪرو لڳين ٿو

نعت رسول مقبول ﷺ (بلوچي)

استءِ خدايه دلربا دلبر نبي
مدينا سائين مدينا سائين

ٿئين ڪندو آ نهس اي ڪائنات ڪل
عرشين برين لوح و قلم، گلزار و گل
لولاڪ لماريه بيس آدر نبي

ٿئين ٿناياگون قرين قرآن پاڪ
روءِ زمينام ذکر چوويه ڪلاڪ
محشر ضامن استءِ آدر نبي

نام ٿئين وشين محمد مصطفيٰ
اي نبي آخر زمان يا مجتبيٰ
ڪائنات ڪارڻي ٿوي رهبر نبي

سگدر مدينا يه استان، ”صادق فقير“
پارت پيغمبر ٿرا استان حقير
بيسان گناهان من ڦر دفتر نبي

طرز: سچڻ سائين مٺا ماڻهو

نعت رسول مقبول ﷺ (بلوچي)

مولا بياري هما روشا، بروان ير مدينا يا
گندان وشين پيغمبر، روضه اطهر مدينا يا

ايزان هچين وڻغينون، دم دم دل تڻغينون
جز جلدي ديرام ڪن، عاجز اڏر مدينا يا

مدينا پاڪ مٽي آ، چمان چائڻ ۽ گهٽي آ
محمد مير پاڙو آ، برو سگدر مدينا يا

خدا درواستان سوال، نئين طاقت منان مالي
نهي نه په بهانو بيه، برو ثناگر مدينا يا

استين ”صادق“ صدا پلپل، مدينا يا مران مان شل
مري مڙدم همان اسـتـين، ادا بهتر مدينا يا

طرز: تيري عشق نچايا

نعت رسول مقبول ﷺ (بلوچي)

مئين پارت نئي لو ســـــــــهڻا نبي نبي
ڪل قيامت روشامت ٿئين رند بي

هنا روش ڪلءِ دفا نفسا نفسي
روش تايءِ زيري، نئين وس ڪسي
اشت سوانبي لو چو ٽڪارو ربي

ڪاشيءَ چين ڪوڙئون، نيڪي نام نئين ني
هرنگيا مَر گنهگار آن همنگا عام نئين ني
ڪل دفتر قران، مئين ڏوهان عربي

خدا سخت ڪهاريءَ جوش مَر ڪئي
پگهر جان بهي، نه عقل هوش مَر ڪئي
هموزان هامي بيٺيءَ، استون ٿئين امتي

حشر روش هموزان حسابد بي
گنهگار دوزخ رق عذابد بي
مئين ضامن بي ٿم، ڪشغين "صادق علي"

طرز : دٻن جا مالڪ او مالا

نعت رسول مقبول ﷺ (بلوچي)

مٿين حال اسـتان بدحال
سائين ٿرا ڀارتين مدني مصطفيٰ
نوان دير بـيـهـ دلبر ذرا

صفا ڏوه گناهان م نئين ڪمي
نيان قونز زيرغ جهڙو آدهي
نام نيڪي نه اعمال سائين ٿرا

سائين، روز محشر بيئي ساڻي
الاڻي چنگ بـيـ الله ڄاڻي
تئي استءِ رکوال سائين ٿرا

الله مٿن اسـتان قـرضي
گت يا بـمـلي مولا مرضي
ملي معافي مٿن سوال سائين ٿرا

روز جزا جانب جاني
خصوصي ڪنءِ مهر بـمـاني
”صادق علي“ تئين قوال سائين ٿرا

طرز: ساري دنيا کان مٿو آ مدينو

نعت رسول مقبول ﷺ (بلوچي)

الله سائين آ عرضين، مدينه قيداري
گندان مدني ملڪا، استين انتظارِي

مدينه يا گندان محبوب ملڪا
شب روش استين، اندرام الڪا
نوان بيءَ برونا، قيشا موت ماري

عربي آستانا، مريضئين شفائين
مئين دژد دلا، هميئي ادائين
چمان در نبي آ، لهي بي قرارِي

مدينه يا برونا، اصل چين گژدان
ايزان هچين استين، رگو سور دژدان
هموزان هر گنجين، بهاري بهاري

”صادق“ سوالِي، استين ثناگر
”ملڪ“ مداهي، مدني گداگر
خدا دروا عاجز، استين انڪساري

طرز: ايجان تائين دلڙي اوهان کي ٿي ساري

نعت رسول مقبول ﷺ

آهي اس پرور منهنجو ســــــينو ٺاريو
دفعو هڪڙو مؤلا، مدينو ڏيکاريو

دعائون دل سان هرهر، وڃڻ جون گهران ٿو
سعوديءَ ڏي سائين، منهنجي واڳ واريو

سڪان توهان سنڌ ۾، منهنجي سڪڙي لاهيو
ڏســان روضو اطهر، پو جيئاريو يا ماريو

ناهي ناڻو ملڪيت، مدينِي وڃڻ لئي
مونکي مولا ســــائين، ڏيئي پر اڏاريو

چمان پاڪ پلپل، مدينِي جون گهٽيون
پيغمبر پياري ڏي، هن سال ساريو

ناهي ڪو سڪون، ســــنڌ ۾ چئي ”صادق“
”ڏياڻيءَ“ ۾ ڏاڍو گهٽين آڳاريو

طرز: تنهنجي پيار سر بجهڪائي ڇڏيو

نعت رسول مقبول ﷺ

بلغ العليٰ بڪماله، كشف الدجيٰ بجماله
حسنته جميع خصاله، صلوا عليه واله

بدر دجيٰ صدر العليٰ، نور الهدىٰ كهف الوريٰ
تنهنجا لقب لب لحياله، صلوا عليه واله

تون رحمت اللعالمين، تون راحت اللعاشقين
تنهنجي حسن جي ڇا ڳالهه، صلوا عليه واله

تنهنجو اسم يا مصطفيٰ، هر درد جي آهي دوا
تو تان فدا هر ماله، صلوا عليه واله

تون قرت العنين، آهين دلربا تون دلنشين
غمخوار تون بي مثاله، صلوا عليه واله

”صادق ملك“ تنهنجي سامر آ، ڏاڍو ڪنو سر عام آ
واهر ڪجانه ڪا وصاله، صلوا عليه واله

طرز: لک درد ملن لڄپال محمد ويٺو آ

نعت رسول مقبول ﷺ

جبار آهيون جبار، مديني واري جا
اسين غلام هون نروان، مديني واري جا

هٿون نعري رسـ_____الت ناهي
پرواهـ_____كنهن غير جي ناهي
خوش عاشق ٿين ٿا هزار، مديني واري جا

اسين شـ_____ان نبيءَ جو ڳايون
ڳائي دليون ٿا بهلايون
جيڪي غمزده غمخوار، مديني واري جا

غم رنج و الم ۽ مصيبـ_____ت
ڏسـ_____ندي نه ڪڏهن هي طبيعت
ڳائي سيني اندر سينگار، مديني واري جا

وٺ اسـ_____محمد جاني
پري ويندءَ هلي پريشـ_____اني
پروانا رهن سرشـ_____ار، مديني واري جا

توڙي "صادق ملڪ" گندا هون
پوءِ به عاشق عربي سندا هون
اسين عشق ۾ هون تمار، مديني واري جا

طرز: ڪڏڻ ول سوسهڻا سانولا وطن ساڏي

نعت رسول مقبول ﷺ

خدا مون کي مدينو پاڪ، تون ڏيکار مري نه وڃان
سڪايل دلڙي منهنجي آ، ٺهه پهه ٺار مري نه وڃان

محمد مير جو پاڙو، ڏسان چاٽ چمان چشم
گنبد خضري جي سائي ۾، وڃي ويهار مري نه وڃان

مديني پاڪ جون گهٽيون، اڪڙين سان بهاريان مان
مديني پاڪ جو پاڻي، پرور پيئار مري نه وڃان

سالن جي سڪ آسيني ۾، سڪيو سڏ ڪيو آهيان سنڌ ۾
سيارا کي اونهارا ويا، هاڻي واڳ وار مري نه وڃان

”صادق ملڪ“ ٿناگر جي، محمد مير جي صدق
مرادون من جون پوريون ڪر، صحن سينگار مري نه وڃان

طرز: تون ياد ڪرين يا نه ڪرين

نعت رسول مقبول ﷺ

سنسار سموري ۾ آ، سرهاڻ نبيءَ جي
گلڙن ۾ آ گلڙاري، ۽ لالاڻ نبيءَ جي

روشني آنور جي، ڪائنات سڄيءَ ۾
ڄڻ چمڪي رهيو چنڊ آ، چانڊاڻ نبيءَ جي

مليو شمس کي پي شعاع، حبيب جي حسن مان
ٻيو سونهن حسين ملي، آکاڻ نبيءَ جي

طاقت نه آهي ڪنهن ۾، سڄو شان ٻڌائي
بس! نعت ۽ صلوات زبان، آڻ نبيءَ جي

محبوب ڪريم جي ڪري، ماڪي مٺي آ
ماڪيءَ ۾ سمايل آهي، مينڻاڻ نبيءَ جي

صلوات پڙهڻ ساڻ، ”صادق“ دلڙي ٺري ٿي
صلوات شـفا آهي امت، ڪاڻ نبيءَ جي

سچا ٻول صادق جا

طرز: تون منهنجو صنم آهين

نعت رسول مقبول ﷺ

مشرق کان وٺي مغرب، اعليٰ ذات نبيءَ جي آ
باري تعاليٰ بڻائي هيءَ، ڪائنات نبيءَ جي آ

الله سائين اڪيلو آ، ڏٺو نظر نه ڪنهن جي آ
تي واحد سان وهوا، ملاقات نبيءَ جي آ

ٿنا ساراه سان سارو، قرآن پريل آهي
سچ سورت سڀيڻو، آيات نبيءَ جي آ

پيار پرور جو جنهن سان، سگهو گهٽ محمد آ
حمد هاديءَ کي سونهي، ۽ نعت نبيءَ جي آ

جبرائيل به آهي بڻيو، درٻار محمد آ
هر حور به حمد پڙهي، وائي وات نبيءَ جي آ

چوٽڪارو اکر ”صادق“ چاهين، ”ملڪ“ تو مرضن کان
ته پوءِ دارون دوا درمل، صلوات نبيءَ جي آ

طرز: صوفيءَ جي سوز ساز کي سمجھڻ

نعت رسول مقبول ﷺ

مصطفيٰ کان بالا ڪو برتر نه ٿيو آ
محبوب خدا جو پيو پيغمبر نه ٿيو آ

آدم صفي الله، توڙي موسيٰ ڪليم الله
عرش تي مهمان ڪو رهبر نه ٿيو آ

رخ تابان پسي پنهل جو، پيو شمس شرمائي
چانو ڪنهن مرسل تي ڪو ڪر نه ٿيو آ

مشڪ عنبر کان معطر، پاڪ پسي
خوشبوءِ سان خدائيءَ ۾ ڪو پگهر نه ٿيو آ

نوري جسم پاڪ تي، ڪڏمڪ نه وٺي ڪا
پاڇي کان سوا، اهڙو ڪو منظر نه ٿيو آ

صدبار و جان "صادق" قربان نبيءَ تان
نجي پاڪ جهڙو جڳ ۾ ڪو دلبر نه ٿيو آ

طرز: سچن سائين مٺا ماڻهو

نعت رسول مقبول ﷺ

مديني جا وڃي وٺ مان، ڏسان دلڙي نري منهنجي
چمان چاٽ محمد جي، خدا قسمت ڪري منهنجي

نبيءَ جي پاڪ روضي جي، پسڻ جي پُر خواهش آ
لڳل لوري اندر ۾ ڪيئن، رهي دلڙي پري منهنجي

رهي رهبر رسول الله، جتي تنهن ماڳ تان صدقي
مديني جي ڏسڻ لاءِ دل، پئي ڳڻتن ڳري منهنجي

مولا موڪل مديني ڏي، جانب جيئري ڏسان هيڪر
پرينءَ جي پار ڏي پرور، هاڻي پيڙي تري منهنجي

پون ٿا پور هي پلپل، وڃان اڏري مديني ڏي
مديني کان سوا هٿڙي، نٿي ”صادق“ سري منهنجي

نعت رسول مقبول ﷺ

منا مديني جا والي، منهنجا هٿ ٿي خالي
منا ماڙ ڪجانءِ مير، اوکي ويل تون امير

ڪس ڪلب منهنجي ۾، گهرڙو ڪيو آ
غفلت ۾ مون ٻي، ترڙو ڪيو آ
مون ۾ بيحد بي افعالي، منهنجا هٿ ٿي خالي

ڏس ڏوهه ڏنگايون، ڏيل ڏکي ٿو
هر هڪ عضو، پنهنجو ٻي ڪي ٿو
ڪجانءِ راڻل رکوالي، منهنجا هٿ ٿي خالي

تو کان سڀئي ٿي، واهه نه ڪائي
سهڻل سڀئي، ڪريو پلائي
ميٽيو مندايون مثالي، منهنجا هٿ ٿي خالي

ڪوچها ڪنا ڪم، منهنجا جڏا هي
”صادق ملڪ“ آن، تنهنجو مداهي
آهيان بخشش جو سوالي، منهنجا هٿ ٿي خالي

طرز: تنهنجي ڪاوڙ ۾ آءٌ قبول ڪهڻو

نعت رسول مقبول ﷺ

مظلومن ۽ محتاجن جو اڳواڻ مديني وارو آ
سڀ ڏوٻي ويندا رحمت جو ربي، مهران مديني وارو آ

گنهگار نه گهٻرايو ڪڏهن، هوندو وچ ۾ اوهان جي نور نبي
الله کان عاصين کي آڃو ڪندو پاڻ مديني وارو آ

محبوب ڪندو نيٺ رب راضي، امت جو ٻڌل ٻيڙو ترندو
جنت ڏي وٺي هلندو سائين، آيو هاڻ مديني وارو آ

ناموس رسالت جي خاطر، رب محشر جو ميدان جوڙيو
زب چوندو ڏسو محبوب منهنجو، سرواڻ مديني وارو آ

پلي لوڪ وساري ”صادق“ کي، در تان پيو ڌڪاري ”صادق“ کي
سگر مان مديني واري جو مون ڪاڻ مديني وارو آ

طرز: ڏسي تنهنجو حسن ۽ جواني جو ڀن

نعت رسول مقبول ﷺ

پڙه قرآن ۾، زمين آسمان ۾، منهنجي محبوب جو شان آ
جن و انسان ۾، حورو غلمان ۾، منهنجي محبوب جو شان آ

منهنجو سچڻ بي مثال ٿي آيو، جڳ اندر لڇپال ٿي آيو
ڪلمي آذان ۾، زمين آسمان ۾، منهنجي محبوب جو شان آ

مولا سڀني گاريو حـ ضروري آ، نورو اعليٰ نور نبي آ
هر دو جهان ۾، زمين آسمان ۾، منهنجي محبوب جو شان آ

جلوي نمائي جيئن ٿي جڳ ۾، ائين نه ٿي آ ڪنهن جي اڳ ۾
منهنجي ايمان ۾، زمين آسمان ۾، منهنجي محبوب جو شان آ

”صادق ملڪ“ حبيب جي صدقي، عزت ماڻي آهي وڌ ڪي
چؤدر چؤغان ۾، زمين آسمان ۾، منهنجي محبوب جو شان آ

طرز: لک درد ملن لڄپال محمد ويٺو آ

نعت رسول مقبول ﷺ

شـل مولا ورائي واڳ، مديني پاڪ وڃان
منهنجا پلا ٽين ڀر پاڳ، مديني پاڪ وڃان

ڏسـان پياري پرينءَ جو پاڙو
رکيو سـنڌ ۾ آهي ڪڇاڙو
مان واري مديني جي ڊاڳ، مديني پاڪ وڃان

پاڙو پاڪ پرينءَ جو پيارو
ڏيان اڪڙين سـان مان پهاريو
گهمان محبن جا وڃي ماڳ، مديني پاڪ وڃان

پير رهان پرينءَ جي در تي
هجي روضو نبيءَ جو نظر تي
پوءِ ننڊ هجي يا جاڳ، مديني پاڪ وڃان

چوي ”صادق ملڪ“ تنـاگر
آهيان مدينيءَ جو مان گداگر
هتي نهوڙيو آ نياڳ، مديني پاڪ وڃان

سچا ٻول صادق جا

طرز: خسروي اچهي لکي

شانِ معراج النبي
نعت رسول مقبول ﷺ

معراج ماڻهو مصطفيٰ جي ذات، مان صدقو وڃان
تاريخ هئي رجي ستاويهن رات، مان صدقو وڃان

اٺين ڪونه ڪورب سان مليو جيئن مصطفيٰ آرو برو
التحيات جي ڪيڪار ٿي، ملاقات مان صدقو وڃان

فڪان قاب قوسين او ادنيٰ، سمندي رهائ ٿي
مؤلا محمد سان ڪئي، جا بات مان صدقو وڃان

انارنهن ورهه جي راتڙي، هڪڙي گهڙي ٿي گهٽ ٿي
پاڻوهه سان ٿي پيار جي، شروعات مان صدقو وڃان

چا ڏيب ڏاتر آڏو، مرسـل محمد کي مٿي
رهز کان واقف نه مخلوقات مان صدقو وڃان

بس! گفتگو هو پيار جو، ڪهڙو لکي ڪهڙو لکان
حورن فرشتن جي لڀن، صلوات مان صدقو وڃان

”صادق“ ٿناگر آهيان، عربـي محمد گهٽ جو
جيڪو پڙهي مرسـل مٿان، هيءَ نعت مان صدقو وڃان

سچا ٻول صادق جا

طرز: دل جو ارادو آجيڪر مديني مرجي

نعت رسول مقبول ﷺ

الله ڪيو اوهان تي، نازل نبي قــــــرآن آ
صدقو و جانءِ سائين، شاهي اوهان جو شان آ

ڪيڏو ڪريم توسان، قادر جو پيار آهي
نالي خدا کان تنهنجو نالو نه ڌار آهي
ڪلمي قــــــرآن ۾ گڏ، آيو اندر آذان آ

نئين سين ۾ تون آن، سردار يا محمد
اڙين اڻجهڙن جو، آڌار يا محمد
واطيعو رسول آيو، قرآن ۾ بيان آ

جي تون ڪرين اشارو، چنڊ چيرجي آ آيو
سج به سچڻ تنهنجي لاءِ، واپس مولا ورايو
معجزا مڃي نه جيڪو، سوچڻ وڏو نادان آ

محبت ۾ تنهنجي مولا، قسم کڻي ٿو سائين
چادر مبارڪ ۽، زلفن جا پيو سدائين
عرش معليٰ تي مٺڙا، توکي سڏيو رحمان آ

”صادق فقير“ جي آ، توکي پارت پيارا
محبوب مير مرسل، مٺڙا مديني وارا
”عاجز ملڪ“ اوهان جو، سگدر ثناخوان آ

طرز: چالاءِ ٿو چندين چوهه توکي چانه ميلو آ

نعت رسول مقبول ﷺ

ڪڏمڪ نه ويٺي محبوب جي نوري جسر تي
پاڇو نه ٺهيو يار جو آ يار قســر تي

سرس ڏني سونهن خدا پاڪ نبيءَ کي
ڪير آ جو روکي سگهي راض ربيءَ کي
محب ۽ محبوب مليا، عرش اعظم تي

عربيءَ کي ڏسي هر هڪ، اصحاب ٿري پيو
ڪڪر ڪريمن جي مٿان، چانو ڪري پيو
قربان ڪروڙين ٿيا، تنهن دم قدم تي

گهنڊڙو کولي گهوت گهمي، شمس شرمائي
جهت پٽ ۾ وڃي جهڙ ۾ پيو، پاڻ لڪائي
سج به سڙي هالڪو، هاديءَ جي حڪم تي

الله جا احســان نبي، پاڪ مليو آ
رسول پيا ريسون ڪرن، پاڳ کليو آ
اڻ گهريو ڏنو عربي، رب پاڪ رحـم تي

ٿنا ڪهڙي ڪندين، ”صادق“ حبيب خدا جي
”ملڪ“ مٺي مصطفيٰ، نبي نور الهديٰ جي
واکاڻ جنهن جي واحد ڪئي آ، اعليٰ اتم تي

طرز: مولا ڪري اچي اهڙي ڪاٺي رات

جشن عيد ميلاد النبي ﷺ

اچو گڏجي سڀ پوڙها جوان ٻار، سهڻي نبيءَ جو ميلاد ملهايون
پيدا پيغمبر ٿيو پگدار، سڀ هڻي نبيءَ جو ميلاد ملهايون

آيو آ عرس مهينو موٽي، مؤمن توکي مڃي ڪارڪ
جڳ جو رهبر مليو محمد، ڏنو الله تب ڪارڪ
رنگڙا رچي ويا ميلڙا مڇي، خوشيون ملهايون سڄي سنسار

آمد عربي گهٽ جي آهي، هڪٻئي کي ڏيو وادايون
پاڳ ڀلارا آهن اسان جا، چو نه ميلاد ملهايون
پاڻ پروڙ، خوشي سرور، سيني ملائڪن سان ڪئي ستار

بت پرستي بچڙا پ هڻي، جام جهان ۾ جهالت
مگر عربي گهٽ جي آهي، دين مليو آ سعادت
بت پيا ڏهي، کلمو ڪهي، توحيد جي ٿي تڪڙي تار

آجو عين کان ڪيو الله سائين، مير محمد ڏيئي
پڙهو صلواتون سلام سڄڻ تي، شام و سحر سڀيئي
نبي آ مليو، پاڳ آ ڪليو، سڀن نبين جو نبي سرڌار

بابرڪت هي آهي مهينو ربيع الاول جو سڳورو
”صادق ملڪ“ احسان الله جو ٿورو ناهي ٿورو
شڪر خدا، مليو مصطفيٰ، نور منجهان ٿيو نبي نروار

طرز: جوڙ ٿئي پيو جلدي ۾

نعت رسول مقبول ﷺ

اي تاج ڏٺي محبوب مٺا، بدڪارن جي توکي ڀارت آ
گهوٽ مديني وارا سائين، گنهگارن جي توکي ڀارت آ

سام پيا هون سڄڻ هي سارا، کوٽا ڪريا سڀ عين وارا
مٺافي وٺي ڏي مدني پيارا، بيڪارن جي توکي ڀارت آ

آسرو دل کي وڏو آ تنهنجو، نظر ڪرم ڪر نبي سائين پنهنجو
قبر حشر جيئن ٿيم سهنجو، عرضدارن جي توکي ڀارت آ

حاضر هر هنڌ حضور آهين، مشڪل ۾ تون مدد رسائين
نور من الله نور سدائين، سک وارن جي توکي ڀارت آ

”صادق“ ٿناگر تنهنجو آهيان، لکين ڪروڙين ڪرم ٿو پٺيان
مٺا مولود تنهنجا ٿو ڳايان، مون پيارن جي توکي ڀارت آ

طرز: تنهنجي زلف جي بند

نعت رسول مقبول ﷺ

چايو چار محمد رات ادا، ڪي هت خوش ٿيا ڪي هت خوش ٿيا
هتي هر جا مبارڪ باد سندا، ڪي هت خوش ٿيا ڪي هت خوش ٿيا

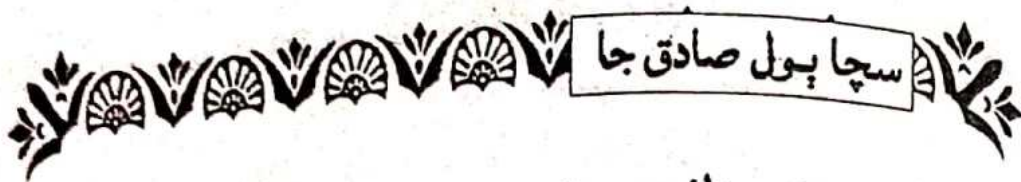
مڪي پاڪ ۾ مينگهه ملهار ٿيا، ٽهي ٽاهه ٽي جيئن ڏڪار ويا
سڀ سڪر ٿيا مزيدار مڌا، ڪي هت خوش ٿيا ڪي هت خوش ٿيا

جڏ تاج ڏئي پير پاتو آ، بيمت ڪافر جي بيم سڃاتو آ
ڪري سجدو ڪري پيا، سڀ ناخدا، ڪي هت خوش ٿيا ڪي هت خوش ٿيا

ڪريو ڪوٽ ڪسري جو ڦهڪو ڪري، ٿڪا ڪافر پڇندا سهڪو ڪري
حيران ٿيا بت پرست جدا، ڪي هت خوش ٿيا ڪي هت خوش ٿيا

اڻ گهريو الله احسان ڪيو، منو مير محمد ضمان ڪيو
شڪر حمد خدا جا پڙهون پيا سدا، ڪي هت خوش ٿيا ڪي هت خوش ٿيا

وهو اه خدا رنگ لائي ڇڏيا، منا مرسل مير ملائي ڇڏيا
ڪري ”صادق ملڪ“ سرڙو فدا، ڪي هت خوش ٿيا ڪي هت خوش ٿيا

طرز: تنهنجي زلف جي بند

نعت رسول مقبول ﷺ

تنهنجي حسن ڪيا مشتاق گهڻا، ڪي هن پاسي ڪي هن پاسي
بيمار ٿيا چست چاڪ گهڻا، ڪي هن پاسي ڪي هن پاسي

جڏ ڄام محمد ڄاڻين تون، بـڻـجـي رحمت رب جي آئين تون
خوش ٿي سڏ ڪيا افلاڪ گهڻا، ڪي هن پاسي ڪي هن پاسي

آئين صبح سوير سهڻا سڄڻ، مڪي پاڪ اندر ٿيو تنهنجو اچڻ
تھڪي گل ٽري پيا ٽاڪ گهڻا، ڪي هن پاسي ڪي هن پاسي

آيون حورون هزارين ملڪ ملي، گهر عبدالله جي خوش ٿي ڪلي
ڏسي شرير ٿيا شرمناڪ گهڻا، ڪي هن پاسي ڪي هن پاسي

پيالا ٽ و منات ڪنبي ڪري، ٿيو ڪوٽ ڪسري جو پورا پري
اڏي در دريون ويا ٽاڪ گهڻا، ڪي هن پاسي ڪي هن پاسي

تنهنجا سوين ثناگر ”صادق“ ٿيا، ڪيئي ”ملڪ“ مجاهد عاشق ٿيا
تنهنجي عشق ۾ ٿيا بيباڪ گهڻا، ڪي هن پاسي ڪي هن پاسي

خدا تنهنجو آهي، سڀ ڏاڍو نبي
معافي گهٽ گهرون ٿا، ٻيڙو تار نبي

جنهن کي بخشين تون بخشي ٿو سگهين
گنهگار کي جنت ڏئي ٿو سگهين
خدا توکي ڏنو آ اختيار نبي

وار وار وڻي ناهي عيبن کان
هٿ کيئن ڪڍان تنهنجي دامن کان
ڏسي ڏوه ڏکان پيو پڳدار نبي

ٻي واه ناهي وڃون، ڪنهن جي تڏي
ٻيا ٻوڙي ڇڏيندا، ڪنهن کوهه ڪڏي
سائين صدقو وڃانءِ، لهجان سار نبي

تون آن نور نبي، جنهن ۾ شڪ نه آ
مڃي جيڪو نٿو، تنهن کي نڪ نه آ
تون آن حاضر و ناضر، دلدار نبي

اهڙو دؤر اچي ويو، تي پناهه ڪڍي
تنهنجي شفقت عشق، شهنشاهه ڪڍي
جيئري ديس پنهنجو، ڏيکار نبي

هيءَ ڪرت هلي، ڏينهن قيامت تائين
آهي ”صادق ملڪ“ جيئرو، جيستائين
نعت تنهنجي لکان پيو هر وار نبي

طرز: جواني ماڻھي جاني يار کولي کارا

نعت رسول مقبول ﷺ

ڏسي مدينو چوڌار، سهڻا سهڻي جا سينگار
ويهي روضي جي ڀر ۾، اکيون ٽڏيون ڪيان مان

مٿو ديس دلبر جو آ، تڏهن دل هي تانگهي ٿي
مونتي مهر مرسل جي بس، ڪپي هرڻي وانگي ٿي
شل راضي ٿي دلدار، چوي هلي آ حيدر

اڃايل ته مان به آهيان، سڪايل ڪنهن سائن جو
چمان چاهه مان وڃي ڄاڻ، آهيان ڏهرو حالن جو
آهيان گناهين ۾ گار، واندو ناهي ڪوئي وار

ڪري نظر نيلن ڏي، نت نعت ٺاهيان نئين
”مران شل مدينا يا استين، همي ٿي خواهش مئين“
ڏسي گلزن جا گلزار، جايون جبل ۽ جنسار

مديني جا ماڻهو مٽڙا، مدينو مٽو آ ”صادق“
خدا ڪيو رها ڪو سنڌ جو، مقدر ٿو آ ”صادق“
ويندا ”عاجز“ چئي آزار، ڪري دلبر جا ديدار

طرز: منهنجي مال گهر جا مالڪ

نعت رسول مٽي ٻول

ناهين خوشي خصال، مون ۾ مديني وارا
بس بي اصول آهيان، سهڻل ڏي تون سهارا

جهاتي پائي ڇاتيءَ ۾، جڏهين ڏٺو مون روئي
ويران ويڙهي وانگر، هيڙا گناهه سارا

چرڪ اٿن تاهره، ياد اچي ٿو محشر
مون وٽ ڪا نيڪي ناهي، پر پاپ ۾ پيارا

آهيان هٿين مون خالي، مونکي مرم ٿو ماري
ويهي مون هن وڃايا، ڪيئي اونهارا سيارا

محشر جي ڏينهن مدني، منهنجي ڪجاءِ شفاعت
مون ۾ مٿين مندايون، ويڙا وڌي مونجهارا

تنهنجي تڳي تڳان ٿو، منهنجا مٺا محمد
مون ”ملڪ“ ۾ موچارو، ”صادق“ اوهين سچارا

طرز: اول چمي گل ڳالهه ٻڌائي ناني ڪا

نعت رسول الله ﷺ قبول

هيڪر الله سائين حياتيءَ ۾ ته مدينو ڏيکار
پوءِ پلي هن عاجز ڪي تون مولا مار

گنبد خضريٰ پاڪ نبيءَ جو روضو ڏسان
هاڻي منهنجي تون والي، مديني ڏي واڳڙي وار

آس اندر ۽ اڃ اڪثرين ڪي آهي گهڻي
پاڪ شهر جو پرور سائين، پاڻي پيئار

حبيب الله سان، حال اندر جو، وڃي ونديان
گناهين ۾ گار آهيان، چوندس تون تار

عين ۾ اپٽار آهيان، ناهين وار واندو
واهه ناهين بي وڃان ڪاڏي تون دلڙي نار

”صادق“ سڪندو سال رهي تو، مديني لاءِ
ريءَ سمري ڪي، سرور سائين پر ڏئي اڏار

طرز: سير سبوحان الذي اسري

نعت رسول مقبول ﷺ

ڪهڙي نموني مان ڪيان، تنهنجي ثنا يا مصطفيٰ
آهين امام الاتبياء، حبيب خدا يا مصطفيٰ

قرآن ۾ واکاڻ آ، تنهنجي حبيب ڪريا
الحمد کان والناس تائين، نور الهدي يا مصطفيٰ

لفظ منڙا نام ۾، ڪيڏانهن آهن پر لطف
يا محمد بس هجي، بڙن سڌا يا مصطفيٰ

لوح و قلم سج چنڊ تارا، جنت دوزخ حوران ڀريون
الله تولي آ جوڙيو، ارض و سما يا مصطفيٰ

الله سان گڏ آلڪيل، نالو تنهنجو هر هنڌ نبي
برابر خدا ناهين خدا، کان تون جدا يا مصطفيٰ

ناهن طاقت چا لڪي، تنهنجي ثنا ”صادق علي“
بس پيناگر آهيان، در تي فدا يا مصطفيٰ

طرز: غم دنيا ۾ ٻيا گهڻا پر عشق جو غم

مولود شريف

ساري جهان جو رهنما، سالار اڃ پيدا ٿيو
يعني محمد مصطفيٰ، مهendar اڃ پيدا ٿيو

جهڙ جهالت جو لٿو، پوڄا جا گهر پرزاتيا
تو حيد جو نعرو لڳو، ننگدار اڃ پيدا ٿيو

ربيع الاول جي ٻارهين، مرسل مڪي ۾ آيو
سرها تيا گل ڦل ٿري، گلزار اڃ پيدا ٿيو

گهر آمنه جي گهوت آيو، مرجبا صد مرجبا
ڪل انبيائن ائين چيو، منار اڃ پيدا ٿيو

قربان تيا قمر ڪٿيون، جهڪي ستارن ڪيو سلام
شمس به شرمائي پيو، سردار اڃ پيدا ٿيو

خود خدا خوش ٿيو گهڻو، ارض و سما ۾ عيد ٿي
هئي مبارڪ باد جي، ڪيڪار اڃ پيدا ٿيو

پڪڙين ۽ پرندن ۾ پچر هئي، سرور ڪائنات جي
”صادق“ سوين صدقي تيا، صديدار اڃ پيدا ٿيو

طرز: نه بنگلو گهري ٿي نه ڪا ڪار گهري ٿي

نعت رسول مقبول ﷺ

نه تونگر جي طلب آ، نه افسر جي طلب آ
ڏسان مٿڙو مدينو، هي سگدر جي طلب آ

صبح شام دل ڪي، آرام ناهي
هٿان تون نه هرگز، هتي ڊاڙ ناهي
پسان پاڪ روضه، اطهر جي طلب آ

مدينو مدينو هيئن ٿو ٻولي
مولا مدني صدقي، ڪندو سانگ سولي
وڃي ڏيهه ڏسبو، هي نذر جي طلب آ

ماڻهو ملڪ مٿڙي جون، ڳالهيون ڪرڻ ٿا
فراقن ۾ منهنجا به، ڦٽڙا ڪرڻ ٿا
وڃان مان به هليو، آرڊر جي طلب آ

”صادق ملڪ“ جي آ، اٿڻ اندر ۾
اڪثرين جي آڏو هجي به سس نظر ۾
محمد جو روضو، ٿناگر جي طلب آ

طرز: سير سبھان الذي اسري

نعت رسول مقبول ﷺ

منڙي نبيءَ جي معجزن، قرآن تان صدقو وڃان
الله تعاليٰ جي ڪرم، احسان تان صدقو وڃان

امان آمنه فرمايو هيئن، جڏَ گهوت ٿيو جلوي نما
نظر شام جون ماڙيون آيون، اعلان تان صدقو وڃان

بي جان پٿرن ۾ پڙهيو، ڪلمو رسول الله تي
جنهن لئي تڙ سڪل سڌا ڪا پريا، ان جوان تان صدقو وڃان

ڇا پيالو پاڻيءَ جو ۽، لشڪر سمورو ويو ڍاڇي
سبھان الله سهڻا سڄن، تنهنجي شان تان صدقو وڃان

ڪيئن مئل زنده ٿيا، ٻچڙا سهڻي جابر سندا
هيءَ مهر ڪئي مدني مٺي، مهربان تان صدقو وڃان

ڀاڳ وارو آ پلارو، محبوب جو ثنا ڪر سڄو
ننڍڙي مڏاهي ۽ وڏي نعت خوان تان صدقو وڃان

”صادق“ ڪري ڪهڙي ثنا، ناهي طاقت تحرير ۾
”عاجز“ سندا الفاظ، ماڻھن مان تان صدقو وڃان

طرز: تنهنجي پيار سر جهڪائي ڇڏيو

نعت رسول مقبول ﷺ

سڀ ڪجهه مليو تنهنجي ڪري،
نه ته جڳ ٿي ٺهي ها ڪونه سائين
سچ اڀري ٺهي ها ڪونه سائين

ارض و سما گلزاريون ٿيون،
شرقيہ غربيہ بهاريون ٿيون
پيئون ڪير جا پيالا پري

تون نبي لولاڪ جو
تو سـير ڪيو افلاڪ جو
چمي عرش قـدمن پيو ٿري

ڏنڊون ڏورا سمنڊ سـارا
صدقـي تنهنجي پيار وارا
پيو چاهـ مان چانگو چري

”صادق ملڪ“ جي ذات ڪا
ظاهر نه ٿي ها بـات ڪا
بيٽو طفيلي پيو ٿري

طرز: رڳو منهنجي خطائن ۾ ٿي نظر

نعت رسول مقبول ﷺ

فاني آخر فاني آهي —————
هڪ ڏينهن ايندو موت مرڻو آ
ڪجهه ياد خدا ڪر تون پائو هي ڏيهه ڏاڏو ڇڏو آ

چو واحد وينين وساري تون، غفلت ۾ زندگي گذاري تون
مٿو چاندي ٿيئ —————
چنڊائي ۾، ڏينهن رات رڳو تنهنجو ڌڻو آ

هر هڪ —————
ساهه وارو موت چڪي، ڦر —————
آن ۾ تواله لکي
ڏر ڏيهه ڏٺي کان توبه ڪر، وڃي واپس پوکين ورڻو آ

ڪيڏو کائي ويو آن مڇي، مولا کي ڏنءِ —————
جدو نه اچي
نيٺ ساميءَ ۾ سمهندين سورھ، خبرون پوندءِ ڇا ڪرڻو آ

تو کي جيڪو چڱائي چئي ته چڙين، ڏند ڏيکاري تنهن سان ٿو وڙهين
پنهنجي جوين تي رڳو ناز اٿئي، ريءَ ترهي توکي ترڻو آ

مڃ ”صادق ملڪ“ جي ڳالهه —————
ڇڻ، اچي تون اندر مان ڪيڏو لوڳڻ
ڪر سسِينو صاف شفاف صفا، آخر ته اجل به —————
اچڻو آ

طرز: جب پيار ڪيا تو ڊرنا ڪيا

نعت رسول مقبول ﷺ

اچ يار مديني جيون ڳالهيون ڪيون،
ســيد البــلــدان شـهـر نبيءَ جو
نــت نــت نــيـون نـراليـون ڪيون.

طـيـبـه طـاـهـره ديس نبيءَ جو، دل ڪي وڻي ويو ويس نبيءَ جو
قـلـب الـايـمان آهي مدينو، روئي دليون پنهنجون پالهيون ڪيون

الـنـاـجـيـتـه نبيءَ جو مدينو، الشـافـيـتـه جو آهي خزينو
حـسـيـن و جميل مدينو منور، چونه وڃي صاف ناليون ڪيون

ولـمـديـنـتـه¹ خير لهر، لو ڪاـنو يعلمون
دل جو قرار مدينو آهي، عشق وارن اڪيون آيون ڪيون

”صادق ملڪ“ غبارِ مدينا، چيو شفا سرڪارِ مدينا
واڌيءَ شفا منجهان خاڪِ شفا وجهي، اڪڙين منجهه اڃاليون ڪيون

1 ترجمو: ۽ مدينو انهن لاءِ ڀلو آهي، هائو جي ڄاڻن ها.

طرز: دل چوي ٿي دلربا آئينو تنهنجو هجان

نعت رسول مقبول ﷺ

يا محمد مصطفيٰ ساهه سـينو ٺاريو
گنبد خضريٰ دفعو هڪ اکين ڏيڪاريو

آس آديدار جي، دل چري دانهون ڪري
ڌار توريءَ سنڌ ۾، ڪونه ٿي منهنجي سري
مان مديني ڏي اچان، واڳ منهنجي واريو

سائي روضي جون سهڻيون، روز تصويرون ڏسي
يا حبيباً حجر ۾، هانءُ پئي منهنجو ڦسي
پنهنجي سگدر کي آڦيا، ريءَ ترهي تاريو

آندر ۾ آرزو، مان مديني کي ڏسان
وڻ ٿڻ جايون جبل، رستا گهڻيون پاھڻ پسان
هر صحن سبحان الله، سرهاڻ آسینگارو

آتمنا تاتري، مان مديني ۾ مران
تنهنجي پيرانديءَ ۾ پورن، لحد ۾ ٺهه ٺهه ٺران
سائين قسمت ڪيو چڱي، ولهي کي نه وساريو

پياس آ پلپل مديني جو اچي، پاڻي پيئان
هي مداهي ”ملڪ صادق“ پومران توڙي جيئان
سائين سگدر آهي سنيريل، چاهه مان چچڪاريو

طرز: هل ته هلون يار ٻيئي گهمڻ ڪجي

نعت رسول مقبول ﷺ

منڙي مديني کان مٿي، ڪهڙي ڳلي آ
شام و صبح رحمت جي، بوند پلي آ

محبوب خدا جاني، جنهن جاءِ آرامي
جڳ ٿو قبـولي تنهن، در جي غلامي
پاڳ واري پوءِ پلي، يار هلي آ

ساراهه ۾ سنسار چوي، واهه مدينو
هرهڪ به پسند ڪيو، آهي الله مدينو
مشڪ عنبر جي ڄڻ، ڪا هير گهلي آ

شوق منجهان شهر گهر، چڙهه نه سواري
جتي گهوت گهميو، گهڙين ۾ آهي بهاري
ماڻهو مٺا عربن سان، مٺا ملي آ

مولا مديني ڏي منهنجي، شل واڳ ورائي
اڃان چاهه منجهان ڇاڻڻ چمي، گهوت گهرائي
روح اندر روج راڙو، جان جلي آ

پاڪ پيئڻان پاڻي آهي، آس اندر ۾
مون ”ملڪ“ مداهي رهان، اداس اندر ۾
سڪ ۾ سدا روئندو ادا، ”صادق علي“ آ

نعت رسول مقبول ﷺ

مديني جون گهٽيون، گهمڻ ڏل گهري ٿي
مديني منور، روضه اطهر محبوب جو گهر
ڏسڻ ڏل گهري ٿي

ڏٺي واڳواري مديني جون ماڙيون، ڏسان باغ بنگلا جبلن جون چاڙهيون
رحمت جو خزينو، مدينيو آ مدينيو اڪڙيون ٽرن ٽيون ٺري ساهه سينو
وڃڻ ڏل گهري ٿي

ڪمي تر جي ناهي، پاڪ سرزمين آ، رهندو جتري جانب حسينن کان حسين آ
اعليٰ جاءِ آهي، نوراني آ منظر، فرشتا چمن ٿا محبوب جو در
چمڻ ڏل گهري ٿي

خدا خوبصورت بڻايو مديني، گهمي شخص جيڪو به آيو مديني
وڃڻ لاءِ ويچارو، وري ٿيو تيار آ، سنڌ ۾ سدائين رهندو بيقرار آ
اڏڻ ڏل گهري ٿي

”صادق ملڪ“ چئي، ماندو هي من آ، مدينيو آ جنت يا جنتي چمن آ
مديني شهر ڏي، وڃان شال هاڻي، پيرائڻي پرينءَ جي، پيئان پاڪ پاڻي
پيئڻ ڏل گهري ٿي

سچا ٻول صادق جا

طرز: نعري حيدري

نعت رسول مقبول ﷺ

پرُ بـ مديني وڃڻ نه ٿيو، من هيل حبـيب گهرائي
عشق اندر ۾ اڌمان ڏيئي، سـڪڙي روز سـتائي
مديني مان وڃان..... مديني مان وڃان

حبـيب الله جي هر دم دل ۾، تانگهه لڳل آتازي
من مسـڪين مداهي تي ٿئي، رسول الله رب راضي
اڃان گنبذ خضريٰ کي مان پلپل، چاهه مان چمڙيون پائي

بي سمرو مان بلڪل آهيان، شـڪ ذري جو ناهي
جي گهوت محمد مون کي گهرائي، تنهن ۾ ڪنهن جو چاهي
مون بـ سگدر سنڀريل آهيان، سائين ٿو سڏرائي

سالئون سال سـفينا ڀرجي، هزارين هيل ويا هن
عاشق سـهڻي عربيءَ جي وڃي، پيرانڌيءَ ۾ پيا هن
انشاء الله عاجز کي بـ، عربي ويندو اڏائي

مٺي محبـوب جو ماڳ مدينو، پرور کي آ پيارو
الله ڪري شـل اڪثرين سان، اڃان ديس ڏسي دل وارو
لوسـيئڙي ۾ اڪثرين ڇڏيو، لڙڪن مينهن وسائي

”عاجز ملڪ“ مديني جي بـ، مٺي اتر ٿو پانيان
”صادق“ سـرمو سمجهي اکين ۾، پيار منجهان وڃي پايان
قادر منهنجي قسمت جي شـل، واڳڙي هاڻي ورائي

طرز: ڪنهن ڳالهه جي نه ڳنتي ڪبي، جيئي نبي

مولود شريف
آيو محمد مڪي پاڪ ۾
صلي الله پڙهه صلي الله

گهوت محمد ڄايو جنهن دم
ڪل انبياء وٺي حضرت آدم
آيو امڙ گهر مٺيءَ ماڪ ۾

عربي اچڻ سان، بت به ڊهي پيا
ابو جهل جهڙن جا، نڪ ٿي لهي پيا
صلي الله ٻولي افلاڪ ۾

وڻ ٽڻ ٻوٽا ٽهڪي پيا سڀ
خوشبوءِ سان گلڙا، مهڪي پيا سڀ
خوشي جا بجا ٿي وئي ٿاڪ ۾

جي جبل جي گهر رنگ رچي ويا
مهل جنهنين محبوب اچي ويا
فورن سڌارو ٿيو سفاڪ ۾

”صادق ملڪ“ ٿي سرهاڻي
گهوت محمد ڪٿي آيل ٿي
بگڙيل آيو انس ادراڪ ۾

طرز: افسوس لو مسلمان رنج ڪيہ الله ڪي

نعت رسول مقبول ﷺ

محبوب مصطفيٰ تان، قربان ٿيا ڪروڙين
ماڻهو ملڪ هزارين، حيران ٿيا ڪروڙين

اگر ڪٿي جي عربي، چنڊ چيرجي آيو
سج به تابع سڄڻ جي، پروردگار آ ڪيو
چا معجزا ٻڌايان، چا چانه ٿيا ڪروڙين

مٺ ۾ ابوجهل ڪجهه، لڪائي ڪٿي هو آيو
ڪلمو رسول الله تي، پٿرين پڙهي ٻڌايو
عاشق عقيق ٿيا ڪي، مرجان ٿيا ڪروڙين

نديءَ کان پار بيٺل، وڻ پيو گهرائي جاني
لا موسمي پيو ميوا، مدني ڦرائي جاني
بي جان به برابر، مستان ٿيا ڪروڙين

ڏسي جانور به جاني، دليون پنهنجون پيا ٺارن
ڪيئي اڻ ڏٺا به عاشق، هنجون حجر ۾ هارن
صدقي سوين ٿيا پر، دربان ٿيا ڪروڙين

ٺناگر سڄڻ جو ”صادق“ سارو آهي زمانو
هڪ تون ”ملڪ“ نه آهين، محبوب لاءِ ديوانو
عاشق رسول الله جا، نعت خوان ٿيا ڪروڙين

نعت رسول مقبول ﷺ

ڪرم مدد مديني وارا، توکي پلپل پيا ٿا پڪاريون
الاهم صلي الله چئي، رانهون رهبر تنهنجون نهاريون

وئي انسان منجهان انساني، ڪرتوت ڪلئي شيطاني
گهٽ ڪنهن نه ڪئي آجاني، پرڪار ڪهڙا پرچاريون

نوان روز ڏسون ٿا نمونا، گهر گهر ۾ دش انتينا
ڪري مسجد کي ويران، جاءِ حاجت جي ٿا سينگاريون

اڄ دين ڪري ٿو دانھون، مٽي مسـلـر ويو ٿي رانهون
وڏو انگريزن جو اثر آ، دل ڳڻتيءَ ۾ ٿا ڳاريون

ڪئي ايمان حياءِ الودائي، رهي ناهي برڪت ڪائي
بي ايمان وڌي ويا ويتر، سڀ سڙي وڃن ٿيون ساويون

قانون ٿئي قرآني، ڪيو سائين مٺا مهر باني
ٿي اسلامي روايت جاري، پوءِ ٿينديون اسان لاءِ بهاريون

تون ڏسين پسين ٿو سدائين، ڪهڙا سور ٻڌايون سائين
چوي ”عاجز ملڪ“ مڏاهي، روئي ”صادق“ توکي سنڀاريون

طرز: صوفيءَ جي سوز ساز کي سمجھڻ

شان رمضان شريف

رحمت ڪڍي رمضان ڀلي آئين ڀلارا
ڪيئن آجيان ڪيان تنهنجي، مهمان مڃارا

آمد سان تنهنجي قيد ۾، ابليس اچي ويو
نهي پهر ٿا ٿرن مؤمن، سنسار ۾ سارا

الله جي فرمان سان، جنت جا ڪلي در
تحت السريٰ کي ويالڳي، تالا دويارا

لفظن ۾ بيان ڪونه ٿيندي، تنهنجي فضيلت
قرآن جا ٿيا تو ۾ نازل، نهي سڀارا

ڪائنات جي ڪتب ڪڙج ۾، قرآن جون لوليون
رمضان تنهنجي صدقي لٿا، مونجهه مونجهارا

عملن ۾ جڏو آهيان ڪجانءِ منهنجي سفارش
”صادق“ جا آهن سهڻا سڀئي، ڪر ڪسارا

طرز: ٽمي پيا نير نيئن مان پيارن

شان رمضان شريف

پلي رمضان شريف آئين، چوان صديار بسم الله
ڪيان ڪيئن آجيان تنهنجي، اکين جا نار بسم الله

ڪٿي رحمت آئين برڪت، توڙ آهي مغفرت
ڏسي چنڊ مؤمن مريڪيا، پيدا ٿي ٻار بسم الله

ڪروڙين قرب قادر جا، توسان ميلو ٿيو مٿا
اڄ شيطان جا چيلا، ٿيا شرمسار بسم الله

خود قيدي خدا ڪيو آ، توڙ شيطان شوميءَ کي
لڳي جهنم کي ويا تالا، بهشت سينگار بسم الله

مري جيڪو توڙ مؤمن، پڇاڻو ناهي پرور جو
منهنجو به تون تڄانءَ الله، مددگار بسم الله

چوان تو مرحبا توکي، ”ملڪ صادق“ سدائين مان
پلي آئين يلارا تون، هيئن ٿين جا هار بسم الله

طرز: غم دنيا ۾ پيا گهڻا پر عشق جو غم

شان رمضان شريف

الحمد الله چئو ادا، رمضان آيو آوري
مرحبا مؤمن چئو، مليو دلربا پئي دل ٺري

چنڊ بــــــئينو چؤ طرف ٿي، چاه مان چانڊاڻ آ
مسجدون مؤمن سجائن، ٿي ملڪ ۾ سرهاڻ آ
ايمان اڄ تازو ٿيو، شيطان پيو ڪنڌ ڀر ڪري

قرب هي قادر ڪيو آ، سوچ اي انسان تون
روزارڪ رمضان جا، ايڏو نه ٿي نادان تون
بي وقوف ٿي بندانه، باري تعاليٰ کان بري

رمضان آيو رحمت جو، الله ڪيو اعلان آ
بهشت سينگارڻ لئي اڄ، تيار ٿيو رضوان آ
دوزخ کي ويا تالا لڳي، مردود ويو منڪر مري

دن و جان سان آجيان ڪيو، مهمان آ مالڪ مڪو
ساميءَ سندنو سر تيفيڪٽ پيارو آ ڏيندو پڪو
هي امتحان اڏڙا آهي، ٿيو تار مان سرها تري

”صادق فقير“ جي سدا، جيڪر مران رمضان ۾
مهر هي مالڪ ڪري، آهيان گندو مون جان ۾
رمضان جي صدقي خدا ڏي، کولي جنت جي دري

طرز: منهنجو پرين اچي ٿو تولي ۾

تنهنجو بلند ڪيورب شان آ
شاهه مدينا شاهد قرآن آ

الحمد کان ٽيهه سڀارا سارا
واکاڻ سان واحد پر ڪيا پيارا

امام الانبياء ختم الرسل تون
يسين طه ۽ مزمل تون

لولاڪ لما ارشاد به تولي
سنسار سچڻ ٿيو آباد به تولي

رب قسم کڻي تنهنجي شهر جا
مزمل چادر چهري انور جا

پارت پيارا پيناگر جي ٿي
”صادق ملڪ“ ٿناگر جي ٿي

طرز: رب پیدا کیا لک پیر تنہنجی گالہ

شان رمضان شریف

رک روزا ادا رمضان پر، رحمت ئی رحمت آ
رب پاک رکی قرآن پر، رحمت ئی رحمت آ

رمضان شریف جوشان تہ دس تون،
قید تیسو شیطان تہ دس تون
ماہ انہی مہمان پر، رحمت ہی رحمت آ

چند مہینے مارک نظر جو آيو
دوزخ کي رب تالو لڳايو
جنت جي اعلان ۾، رحمت ئي رحمت آ

ســــــــــــات نه ڏيندءِ اها جواني
ضايع نه ڪر ظاهر زندگاني
اھ الله جي ايون پر، رحمت ئي رحمت آ

قرآن شریف سان دل کرشاد
 "صادق ملک" چئي ٿيندين آباد
 ياسين توڙي رحمان پر، رحمت ئي رحمت آ

رب تعالي ڏنور رمضان آيو ماه پلارو آ
ڪر عزت عاليشان آيو ماه پلارو آ

دل ۾ نه سسوج ته آهي اونهارو
رب ۽ رسول کي ڏاڍو پيارو
جو روزا رکي انسان آيو ماه پلارو آ

رمضان جي صدقسي رنگ رچن ٿا
شيطان پليد کي نيل لڳن ٿا
بند دوزخ جو اعلان آيو ماه پلارو آ

روزا رک فرعون نه ٿي
هامان نه ٿي، قهارون نه ٿي
ڪر راضي رب رحمان آيو ماه پلارو آ

قرض خدا جا پورا ڪر تون
ڌيان ۾ دل ۾ ٿورو ڌرتون
نيٺ ڇڏيندين جهان آيو ماه پلارو آ

غفلت کان منهن موڙي پلو ٿي
مسجد سان جي جوڙي پلو ٿي
آهين مٿي مسلمان آيو ماه پلارو آ

”صادق ملڪ“ سرڪشي ڇڏ تون
مولا اڳيان هٿ ڌرمي ڇڏ تون
پڙه قادر جو قرآن آيو ماه پلارو آ

طرز: آگهلي ويا الاڻي چوانسان توبه توبه

شان رمضان شريف

دلڙي ٺري اسان جي، رمضان موتي آيو
مرڪي ملهايو مؤمن، مولا سائين ملايو

رمضان شريف آهي، برڪت سندن مهينو
رحمت جواچ ڪڪرڙو، والي آهي وسايو

دل ساڻ مارجيا چئي، مهمان کي ڏيو مان
رهبر رسول الله جي، حڪمن کي هيٺئين هنڌايو

رمضان ۾ ٿيو قيدي، شومي شڪي آ شيطان
عابد بڻجي عبادت ۾، سر پنهنجي کي جهڪايو

رمضان جي فضيلت، ڇا مان مرتب آ
فردوس ۾ هوندا جن، روزو رکيو رکايو

پلارو مهينو آهي، رمضان جو سڳورو
نفل پڙهي نمازون، پرور سان پيچ پايو

عاجز جي التجاءِ عرض ٿو اهـو آ
”صادق“ بڻجي سڀيئي، رمضان کي ملهايو

طرز: جڏهن هن دنيا مان گذاري وينداسين

رمضان شريف الوداع

ويڃڻ جون ڪري ٿو، تياريون پيارو
پلارو مهينو، رمضان وارو

مٽي اڄ سڀاڻي، اجهي ماڳ ويندو
مسافر سان ميلو، ڀاڳن تي ٿيندو
رحمت ۽ برڪت، ڀريو سونهارو

مبارڪ مهينو، رمضان جو هو
سچي ملڪ ۾ ذڪر، قرآن جو هو
الاهو الاهو، ذڪر جو تنوارو

درياهه رحمتن جو، وهي پيو جالارو
نصيبن پرين لاءِ، گناهن ڪفارو
رکيا جن روزا، لهي وين مونجهارو

سچو سال "صادق" وڇوڙي جو آهي
جيون تي ته جائي، ڪو اعتبار ناهي
وينداسين مري يا، ملندو موچارو

طرز: لڙڪ منهنجا ڪير اڳهندو

ماهه رمضان شريف الوداع

اڃ سڳورو ماهه رمضان، موڪلايون ٿو وڃي
راهه ۾ روزائين ڪي، اڃ روڻاريون ٿو وڃي

سال کان مهمان پوءِ ٿيو، مس مس دلڙي ٿري
هاڻي وڃڻ جون يار واريون، ٿو ڪري جانب وري
مؤمنن جي مونجهه ڪي ويتر وڌايون ٿو وڃي

برڪتن ۽ رحمتن جو هو، ڪڪر اڃ ٿو وڃي
مهمان هو منڙو مهينو، هاءِ مگر اڃ ٿو وڃي
افسوس آڏاڏو ادا، جوڙيون جدايون ٿو وڃي

محبوب محمد مصطفيٰ، رمضان جي ڪئي آصفت
پهريون ڏهاڪو مغفرت، رحمت ۽ دوزخ کان نجات
هاءِ اهڙيون دلربا، ٻوليون ٻڌايون ٿو وڃي

مسجدون آباد هر جا، هو تنوارو ذڪر جو
قرآن سان دل پئي ٿري، هاڻي ڪندا ڪيئن اسر جو
ذڪر ۽ اذڪار جا، مؤمن ماريون ٿو وڃي

يار هي يارنهن مهينن جون جدايون ٿو ڪري
ڪهڙي خبر ڪنهن ڪي، حياتي جي بچي يا ڪومري
جسین جيئرا آهيون "صادق" سڀ وساريون ٿو وڃي

نذرانه عقيدت خلفاء راشدين

شانن وارا جليل قدر اصحاب نبيءَ جا سارا
ابوبڪر ۽ عمر عثمان، حضرت عليءَ وارا
تعظيم سان وٺ نالو انهن جو، مولا وڏايو مان آ
چئو سبحان الله، چئو سبحان الله

غار ثور ۾ پير ڏنگايو، سڀئي صديق پياري
چو ته هنج مبارڪ منجهه آرمي، حضور کي ڪيئن اٿاري
نانگ به پنهنجا حيل هلايا، بند ڪري ڇڏيائين چارا

حضرت عمر تان ساهه ڪيان صدق، سهڻو جنهن جو نام آ
ڪيئي قرآن جا حافظ ٿي ويا، پرين پڙهايو ڪلام آ
ٿيا چڻيه سو قرآن جا حافظ سهڻي پڙهايا سڀارا

ذي النورين عثمان غني آ، راضي جنهن تي رسول آ
هيءَ سعادت ملي نه پئي ڪي، بنڪواس تنهنجي فضول آ
جامع ڪرآن آ جانب جاني، پئي ڏس تون تارا

شير خدا آ مولا علي، هي شان به ڪو شان آ
ٿيو تولد ڪعبي ۾، جنهن تي راضي ٿيو رحمان آ
حسن حسين جو بابو علي، هن حيدر جا تون نعرا

حيف هجاء بي عيبن ۾ چو، عيب ڪڍين ٿو تڙيا تون
سڪ ۽ پيار محبت وارا، شايد نه باب پڙهيا تون
روضي رسول ۾ گڏ رهن ٿا، پرور جا ٿي پيارا

”صادق“ صدقي ساه ڪيان مان، چئن يارن پنجتن تان
سهڻي رسول جا سهڻا صحابي، گهرو وڃان مان تن تان
نالو ٻڌي پئي نيٺ ٺرن ٿا، لهي وڃن مونجهارا

پروردگار پارت ٿي، آءُ ڏولڻ ڏئي آهيان
چارئي پهر گلا ۾ گذرن، ڪنڻن نيڪي ڪائي ناهيان
پوءِ به رڪبانءِ لڄ لالڻ تون، آءُ معافي توکان چاهيان
تنهنجا پال پلايون پائيان، ڪر احسان مون عاجز ٿي

طرز: هل ته هلون يار گهمڻ ڪڇي

شانِ حيدرِ ڪرار

صبح و مسادل ۾ آهي، نام عليءَ جو
جبار آهيان حيدري، غلام عليءَ جو

لڙن تي لڄدار ڪي، گيتن ۾ جهونگاريان
پنجتن جي ٺاهيان پيار ۾ ڪلام عليءَ جو

صديق عمر عثمان سان، عشق آ منهنجو
اندر ۾ آ آرزو، اهو ترام عليءَ جو

علي پاڪ جو آ پاڪ اسر، ادب سان وڻجي
بي ادب آ دشمن ڏسو، سر عام عليءَ جو

مدد ڪر مشڪل ۾ علي، منهنجي پڪار آ
خوش ٿي آهيون کائيندا، کلي طعام عليءَ جو

مان ٻار ٻچا گهور ڪيان، گهرڙو سمورو
”شفيق“ آهي ”صادق“ انعام عليءَ جو

طرز: سوين سهڻا دنيا ۾ پر

نذرانه عقيدت

شان حيدرِ ڪرار ﷺ

عليءَ جو شان آفضل، ٻڌائڻ جي نه طاقت آ
در خيبر جو ٻئي ڪنهن کي، اڏائڻ جي نه طاقت آ

عليءَ جي پاڪ نالي کان، پڇي ابليس ويندو آ
اسر ٻئي جي ۾ شيطان جي، پڇائڻ جي نه طاقت آ

لقب لالڻ جو آ سهڻو، علي سائين اسدالله
شجاعت ۾ علي اعليٰ، گهٽائڻ جي نه طاقت آ

نبي سائين چيو خود آ، عليءَ کي مان سڃاڻان ٿو
محمد کان سوا ڪنهن ۾، سڃاڻڻ جي نه طاقت آ

علي سهڻو صداقت ۾، شجاعت ۾ عدالت ۾
سخاوت ۾ ثاني ڪنهن کي، سڏائڻ جي نه طاقت آ

سوين، صادق ٿنا ڳائڻ، ”ملڪ“ مولا علي جي پيا
عاجز انسان ۾ اصلي، ڳائڻ جي نه طاقت آ

طرز: اول چمي گل ڳالهه ٻڌائي ناني ڪا

قصيده شريف

جنهن وقت ڪهي ڪربل ۾، حسين آيو آ
هڪ شير ببرنر بڻجي، ميدان ملهايو آ

ناني نبيءَ جي دين جي خاطر لڙيو حسين
دين جو هر هنڌ شغل حسين مڃايو آ

علي اڪبر به قربان ڪيائين، علي اصغر به
شاهه شهادت ماڻي دين بچايو آ

تيرن توڙي تلوارن جي بـارش هئي
پوءِ به نماز سان پيچ حسين پاڻ آ

جنت جي نوجوانن جو سردار حسين
زنده آهي امام اسان ائين ڳايو آ

مري ويو مردار شمر ۽ يزيد پليد
حيات حسين آهي، قرآن ٻڌايو آ

مولا ڪري شل محشر تير شهيدن سان
اها صدا ڪري ”صادق“ شعر هي ٺاهيو آ

طرز: قسم خدا جو حيدر آ

نذرانه عقيدت

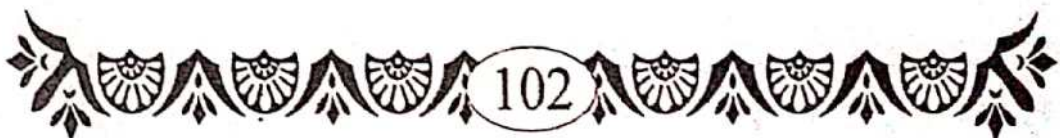
غوٺ الاعظم پيران پير دستگير بادشاه جي شان ۾

حسني حسيني حامي آهي، محبوب سبحاني
هن غوثيه تون نعرو دل سان جلد ايندو جيلاني
پلڪ ۾ ويندو آهي پهچي، پيران پير پيارو
جيئي دستگير جيئي دستگير جيئي دستگير

لوكيءَ ويل ادا منهنجا تون، سڏ ڪري ڏس ساري
ٻيڙيءَ وانگر ٻيڙو ويندو، يارهينءَ وارو تاري
محي الدين مصيبت ۾ ايندو، عبدالقادر جاني

سيڪنڊ ۾ سائين سار لهن ٿا، حڪم خدا سان هڪدم
هيءَ عنايت الله جي آ، ماڻهي غوث اعظم
قرب ڪرامت ڪامل ڪي آ، مولا جي مهرباني

دم دم دامنگير آهيون اسان، پنهل پيران پير جا
يارهين يارهين يڪوونديندا، آهيون وٽا پري ڪير جا
ڪس نه لڳندي قيامت تائين، رايو آ روحاني

قادري طريقي وارو ڪامل، پير اسان جو پيارو
آلِ علي آفضل اعليٰ، سسيده آهي سچو
ٿاني سچڻ جو ڪونهي ڇا، تشبيهه ڏجي انساني

لکين ڪروڙين ڪرامتون مان، شعر ۾ ڪهڙيون ٻڌايان
بس تون ئي ڪٿي آزماءِ وڃي، مان توکي سچڻ ٿو ٻڌايان
يا غوثِ اعظم رس مٺا، ائين ظاهر چئو تون زباني

الله وارن جي آستانن جي، قبولي آهي غلامي
هيءُ ”صادق ملڪ“ سدائين آهي، پر چونديءَ جو سلامي
ڳوٺ ڏيائيءَ منجهه ٻڌن ٿا، ناقص جي نعت خواني

چئو سٿو

پروردگار ڀارت ٿي آءُ، ڍولڻ ڏئي آهيان
چارئي پهر ڳلا ۾ گذرن ڪنئين نيڪي ڪائي ناهيان
پوءِ به رڪجانءِ له لالڻ تون آءُ معافي توکان چاهيان
تنهنجا پال پلايون پانين ڪر احسان مون عاجز تي

طرز: جن کان جيئري يار جدا هوندا

قصيده شريف (بلوچي)

مرشي ڪربل اندرا بيا نانا، معصوم ٻچو وائين حال گند
بيس هوناش سارو وائين ميدان ڦر، علي اصغر ڪڪڙو وائين لالا گند

سئي روشن ملغا آف د نئين، سختي سخت سهڻا سائين معاف د نئين
بي پرده بيسان اهل بيت علي، وسي هر شڪلين بيا رسولا گند

استين ريت گرم برپت بيا بان، دهمي هٿور ڊولا چڪا گوارغين کان
تير تلوار ته ڪمي د نئين، بيا بـڻـڇـي مناختان پالا گند

ڪوفا شهر مسلمان مڙغين ٿي، ٿئين دين ڪندو آگور لڙغين ٿي
پل جان بـرـو ٿئين دين بچي، استون دين ٿئين متوالا گند

پرواهه نبي سائين نانا نئين، ٿيئن دين زنده بي ٿي معنيٰ نئين
يزيد پليد نه حڪم ميان، داسـءِ قرب مرشي قرب والا گند

ڪربو بلا مرشي سارغين نون، بي حسين شهيد پڪارغين نون
ٿرا "صادق" پارتين نانا نبي، استين عاجز عربي جبالا گند

طرز: جب پيار ڪيا توڊرنا ڪيا

نذرانه عقيدت

حافظ الملت حضرت حافظ محمد صديق رحمۃ اللہ علیہ باني پرچوندي شريف

فيض جا درياء وهائي ڇڏيا تو
حافظ محمد صديق سائين
راڄن ڪي رنگ لائي ڇڏيا تو

شرڪ بدعت جا لاه ڪڍيا تو غفلت مان گمراه ڪڍيا تو
رب رسول جي راه ٻڌائي، بي سمجهه سوين سمجهائي ڇڏيا تو

اسلامي اصولن جي پاسناري، چؤٻول تنهنجو آهي چؤڌاري
نظام نبيءَ جو نافذ ٿي هي، بهڳڻ ٻول ٻڌائي ڇڏيا تو

جت جت سائين تنهنجو سفر ٿيو، رحمت جو پالوٽ ابر ٿيو
ويران دلين ۾ والي ويهاري، پرور سان پرچائي ڇڏيا تو

سائين سجاده نشين پيارو، ساڳي صورت سيرت وارو
شير خدا جي آهي نشاني، مرشد ميلا مچائي ڇڏيا تو

جهول جهلي آخالي پر تون، نظر ڪرم ڪا مرشد ڪر تون
”صادق ملڪ“ جهڙا بدڪار، دامن منجهه لڪائي ڇڏيا تو

طرز: سهندو ڪير ميار اويار

نذرانه عقيدت

مرشد و مربي حضرت قبله سائين عبدالخالق دامت برڪاته عاليه

مرشد مٿڙا سائين سردار
عبدالخالق سائين سردار
هرهند تنهنجا آهن نعرا

صورت تنهنجي سبحان الله
ســـــيرت ۾ آهين تمنا

ماڪي مصريءَ کان بـــــمئي آ
گهور و جانءِ تنهنجي گفتار

موهي من مســـــتان ڪرين جڏ
دلبر پائين تون دســـــتار

پرچوندي شريف ۾ تنهنجا جلوا
هو هو الله هو آهي تنوار

”صادق ملڪ“ هي تنهنجو غلام آ
لهجو ”ڏياڻيءَ“ منجهه سنڀار

طرز: مان نٿو چاهيان ته مون وٽ سون چاندي

نذرانه عقيدت

خانقاه عاليه قادريه پرچوندي شريف

فيض پرچونديءَ جو آهي، پوري پاڪستان ۾
مولا ڪئي مقبول درگاه، عرب ۽ ايران ۾

حافظ محمد صديق بـاني آدرگاه جو
مصطفيٰ جو آ پيارو، پيارو آ الله جو
هي ولي الله والي، موڪليو ميدان ۾

خانقـاهون ڪيتريون آهن، نوراني نور سڀ
شرڪ بدعت هر برائي، کان برابر دور سڀ
پر پرچوندي پيرل پريور آهي، شان ۾

هيءَ جماعت جانين جي، ڪڏ نه ويندي ڪوٽ ۾
فيض سان فيضياب ٿيو، هر شخص تن جي اوٽ ۾
اهڙا ڪيئي قرب سان، رنگجي ويا ريگستان ۾

درگاه پرچوندي شـريف، جو وڏو ڪردار آ
پياري پاڪستان ناهڻ ۾، نالو نروار آ
سائين پورل ڪئي پلائي، انگريز ويوارمان ۾

سڌي ڳچي نفيس چولو، پيارو آهي ديس ۾
دستگيري هيءَ جماعت، ٿي وڻي واهه ويس ۾
مٽ نه مرشد جو ڪيان ڪو، جرمني جاپان ۾

پير سائين عبدالخالق، ڪي خدا آباد ڪر
تاقيامت پرچونديءَ ڪي، سرهو ۽ تون شاد ڪر
رحمتن جا روز شـب پالوٽ ڪر ايوان ۾

ڇا فضائل فيض وارا، مون ڪري سگهندس بيان
قرب وارن جون ڪرامتون، ڇا ڪندي ظاهر زبان
”ملڪ صادق“ ناهي طاقت مون نذر نادان ۾

آءُ گهٽ گهڻو گهٽ جيڪي گهٽ تنهي کان گهٽ
ڪلني ۾ آءُ ڪو جهڙو ناهين سيرت صورت مون وٽ
ڏڏن جو بـ ڏڏ آءُ سـ اڃن منهن مَ مٽ
بي سرن ۾ بي سري صادق ڪي نه سٽ
لالڻ لوڙه لٽ اڇي حبيب پنهنجي هٿن سان

طرز: رب پيدا ڪيا لک پير تنهنجي ڳالهه نرالي آ

نذرانه عقيدت

خانقاه عاليه قادريه پرچوندي شريف

چڏي دنيا جا دڳ يار تون، پرچوندي شريف ۾ آ
ٿيندءِ دلڙي باغ بهار تون، پرچوندي شريف ۾ آ

الله وارن جي در تي جهڪي ڏس
چڻنگ محبت واري رکي ڏس
ويندءِ گوندر غم غبار، تون پرچوندي شريف ۾ آ

ديرنه ڪر دلگير نه ٿي تون
بي مرشد بي پير نه ٿي تون
ڪجهه سوچ ته ڪرو ڇا، تون پرچوندي شريف ۾ آ

الله رسول جي جت آ ٻولي
چونءِ جهلن ٿو اٿڙي جهولي
در در چورلن بيڪار، تون پرچوندي شريف ۾ آ

دامن پڪڙ ته فيض به ملندءِ
”صادق ملڪ“ چئي پاڳ به ڪلندءِ
ڪندءِ پرور ٻيڙا پار، تون پرچوندي شريف ۾ آ

طرز: مهتاب چوان يا گلاب چوان

نذرانه عقيدت

مرشد و مرببي خانقاه عاليه قادريه پرچوندي شريف
جي شان ۾

تنهنجو شان عجب داستان عجب، تنهنجي بچين جو آ بيان عجب
پاڪ پرور جا پرين پيارا، منهنجا مرشد پرچوندي وارا
جڏي جيءَ منهنجي جا جيارا، منهنجا مرشد پرچوندي وارا

پشت مبارڪ پدر ۾ آئين، وقت جا پيو تون غوث جهڪائين
پيو جيلاني لڙي، مون ڏٺو آ پڙهي، ڏنا نينهن جا جنهن ته نظارا

تر ۾ تولد تنهنجو مشهور آ، پرچوندي شريف ۾ چمڪيو نور آ
ماڻهو ڳالهيون پيا ڪن، هن هن کي چون، رڪي روزا ٿو ڪڪڙو سارا

قرآن شريف جي ٻولي ٻاجهاري، پير ڳوٺ ۾ توجڏهن جهونگاري
لوح محفوظ مان پيو ڦر آڻي، ائين لکي ويا پير پاڳارا

اسم مبارڪ يار غار آ، رب ۽ رسول جو توسان پيار آ
تنهنجي عزت اعليٰ ڪئي باري تعاليٰ، لاهه مسڪينن جا مونجهارا

”صادق ملڪ“ هي گولو غلام آ، ٻچڙن سوڌو سائين سام آ
اهڙو قرب ڪري ڇڏيو هنيان ٿي، جيئن سرها ٿين مون پارا

مختصر

لوڪ ادب جون ڦاٽيون

لوڪ شاعري

حمد باري تعاليٰ

ڪٽو منجهه ڪٽي

تون آن قادر ڪريم، رحمان تون آن
تون آن علير حليم، سلطان تون آن
تون آن سميع و بصير، منان تون آن
تون آن حاضر و ناظر، حنان تون آن
تون آن واحد والي، ڪندو احسان تون آن
تون آن خالق و مالڪ، ذیشان تون آن
تون آن پرور منور، سبوحان تون آن
تون آن حاڪم ڪريم، حڪمران تون آن
تون آن ”صادق ملڪ“ جو، نگهبان تون آن

سينگار

ڪٽو منجهه ڪٽي

سچڻ تون، سهڻو تون، سهڻن جو سردار
سردار تون سرور تون، پيغمبر پڳدار
پڳدار تون پيشوا تون، مڙني جو مهندار
مهندار تون مختيار تون، يتيمن جو يار
يار تون دلدار تون، اڙين جو آڌار
آڌار تون احمد تون، ڪامل قريدار
قريدار تون ڪريم تون، محبوب مڻيادار
مڻيادار تون مرسل مان، ”صادق“ گنهگار
گنهگار گدلو مان، عربي تنهنجي آسري

ڪهڙي لڪان سائينءَ جي، ساراھ مان ستن
مھتاب منھن محبوب جو، پلي پيٽ ڪن
پر هزارن جي ھار ٿيندي، اڳيان محبوبن
لعل لب لالڻ جا، آءُ چوان چا چپن
موتيءَ کان وڌ دندان پرينءَ جا، ڏوڏر سڀ ڏرن
ناز پري جونوز ڏسي، ھت چتون ڪين چڳن
ترنگھ تليھر تجليون ڏين، وڌ وار تھ واسينگن
گام پسي سڀ گنيرھڪدم، واٽراڻي تھ وڃن
چھيڪ چيلھ چريا ڪيا چيتا، نڪي ھام ھڻن
شمس و قمر شرمايا بيئي، اوڏو ڪين اچن
”صادق“ ڪيئي صدقي ٿيا، قربان اتي قدم
ڪو ”عاجز“ عجيب، مٺ نہ آھي ”ملڪ“ چئي

سينگار ۾ پتو ڏھس

اليھر تليھر وسيليھر، وارن سندن اونگ
ڪرن ڪيس ڪلھن تي، تجليدار ترنگ
تھ ملھار مينگھ مستان ٿئي، پسي بادل رنگ
زلف سھڻا مشتاق موھي، ھڻن ڏوران ڏنگ
ڪنبي ڪڪر ابر ڪيئي، وڃن تا اڙبنگ
وار واسينگ گلالڪ گيسو، ڪيا مست ملنگ
اڀ اڳر سارنگ سساياءِ، ڪاڪل سھڻي سرنگ
آھيون سڀئي پروانا پتنگ، ان سڄڻ جا ”صادق“ چئي

صفتي سينگار

صفت ٽناهر هر ڪيان، دلبر دلي دلدار جي
 اڪڙيون اتر نازڪ جسم، آيو سڄڻ سينگار جي
 دندان موتيءَ جي مٿل، ڏوڏر ڏرن ڏهڪار جي
 قدم ڪڍي گوهر وڻي، گهٽيون وڃن هٻڪار جي
 ملڪين مگر آسربسر، بس گفتگو منهنجي يار جي
 لبين لال موتي ٿا ڪرن، تاثير آگفتار جي
 ڪنول ڪين سمبل سمن، ڪهڙي پيٽ ڪيان رخسار جي
 ڏينهن رات آلبين لات آ، محبوب مٿيادار جي
 ياد پرين دل ۾ سڏدا، آهي پچر پڳدار جي
 اڄ تون اڳڻ سڀ هٿا سڄڻ، عادت نٿي انڪار جي
 ٿوڻ وڻ نه ايندو اڳ ۾ آ، درڪار آاشعار جي
 يا خدا ڪر آس پوري، بهڳڻ جي پانهن هار جي

نوٽ: هي شعر صنعتي آهي، هر هڪ مصرع جو پهريون اکر ملائڻ
 سان شاعر جونالو ذات ۽ ڳوٺ جونالو ظاهر ٿيندو.
 (صادق ملڪ ڏياڻي)

نصیحتي بيت

پریت منجهان پاڻ پري، ٻڌ قـادر جو قـرآن
واعتصم بحبل الله جميع ولا تفرقوا، فائق جو فرمان
بسم الله الرحمن الرحيم چئي، پڙه فهميده فرقان
واطيعوا الله واطيعوا الرسول، آساريءَ جو بيان
موڳا مار من کي، مٿان اڳتي ڪرين لومان
چو ته اعزازيل انڪار ڪيو، خدا کيس شيطان
وٺ وات واحد جي، ٿي صحیح مسلمان
هڪ خدا هڪ رـسـول، نه الڳ ڪر اعلان
مزو ايندءِ مسـجد ۾، آءٌ سـڻـي آذان
چو ته ڪل نفس ذائقۃ الموت، توائين چوئي رحمان
دنیا فاني دوسـت چڏيندين، جوڌئون هيءَ جهان
جوان جڳهه تنهنجي آهي، اصل قبرستان
هاويه واري هوا ڪندءِ پيارل پریشان
مولا شـل مهر ڪري، مون عاجز تي احسان
ناهين ثمر ”صادق“ چوي، ساڻ ڪوئي سامان
شل ٿئي مالڪ مهربان، اسان مڙني مٿان ”ملڪ“ چئي

التجائي بيت

پروردگار ڀارت ٿي، مون نيڪي ڪئي آڪانه
افسوس هاڻي هٿ هڻندي، مون الاهي ڪيو لومان
وقت جو قدر ڪين ڪيو، مون غلط ڪيو غلطان
مڙئي مندايون معاف ڪجانءِ، ”صادق“ چئي سبحان
ڪري رحم مون تي رحمان، ڪر احسان مون عاجز تي

بيت

تون اعليٰ تون افضل، تون پرين تون پاڪ
ناهي ثاني تنهنجو سنسار ۾، هرجاءِ تنهنجي هاڪ
تنهنجي ڪري تاج ڏئي، جڙي زمين ۽ افلاڪ
جن ملائڪ حورون پريون، آدمي با اخلاق
سو صلواتون "صادق" پڙهي، "ملڪ" ٿيا مشتاق
اسين چاهت ۾ ٿيا چاڪ، آهيون دلبر تنهنجي در جا

پارت ٿئي پوءِ واري ڪجان، پيغمبر پيارا
ڪٿي ڪر ڪوچها ٿئي، ساجن مون ۾ سارا
بس! واهر ڪجانءِ بي واهن جي، پورل تون پلارا
گهوٽ مديني وارا، آهيون عاجز تنهنجي آسري

سوين سهڻا گهمن ٿا پر، منهنجو دلدار ٻي شيءِ آ
ورائي وار ڪري سينگار، منو منٺار ٻي شيءِ آ
سوين "صادق" ويا سنجي، حسن جي تاب تجلي کان
جڏهن هر ڪي سچڻ سرڪي، ڪري سينگار ٻي شيءِ آ

پہا کو

بي سمجھ سان ڪڏهن نه، سنگت رک سري
ڪر عـقـل ڏي کين وچ تون، چاهئون يار چري
ڏاھن ســــــــــــــــــــــاڻ ڏيهه ۾ پريت رک پري
اتئي وينجهار پترا ويڙهي ۾، جيئن جوئر منجهه تري
سگهڙ دولت ســـــــــــــــــــــياڻپ جي، ڏيندءِ اڻ گهري
بـــــــــــــغض دغا ڪوڙ گلا، اتئي بات بـــــــــــــري
جي پرھيز اها پاڻ نه ڪندين ته، پوندين پتر جيئن پري
اج "صادق" چڱو ســـــــــــــــــــــٽي هيءَ، چنيدڙ چري
پوءِ سگهڙ پاڻ پري، ڏيندءِ مان "ملڪ" چئي

پاپي ڪر نه پاپ، تون ڏاڍا ڇڏ ڏاڍائي
 ڪهڙو مزدو اچي ٿو موذي، ڪندي مسڪينن سان منڍائي
 وڻندءِ ڪين واهي، اها وائڙا تنهنجي وڏائي
 بول نه بولي بيائيءَ جي، بـراڇڏ بـرائي
 ڪٽ ڇاڙهين توڙي ٿو ڪٽي، ڇڏي ڇر ڇڏائي
 هي دم گذر دنيا آهي، آهين ڏينهن اڏائي
 صادق چئي صداقت سان، رک سيني منجهه صفائي
 اڳرائي ڇڏي اڳوڻن تي، ڪر رحم جي رسائي
 جيئن سارا هله سنسار ۾، ڪر سڀ سان پاءُ پلائي
 وٺ وٺ اهڙي تون جائي، ته ملندءِ مان ”ملڪ“ چئي

پهاڪو

ياد هميشه ————— بندا ڪر تون، پرور پاڪ ڏئي
راه وٺ رستو ————— ڪول جي، ته پوندءِ عيب چڻي
قادر جي قرآن سان تون، محبت رک گهڻي
وح پنجن سان پڪو ٿي، تون واحد ڪي وڻي
گلا ڪنهن جي ڪير ڪج، ڪاڻي ڳالهه سسڻي
بدبوءِ نه ويندءِ وات مان، ڏوئين عطر ساڻ ڪڍي
گلا ڪوڙ ————— غص جو چڏ هاڻي لاپ لڻي
الفت جي ڪا اندر ۾، تون پيدا ڪر ڪڍي
جي محبت وارا ”ملڪ“ چئي، تون تاڻ نه ڪنهن سان ٿئي
پوءِ هڙني ملهه هڻي، ويندين صداقت ۾ ”صادق“ چئي

قدر ڪر وقت جو، نه اجايو وقت وڃاءِ
ويل وقت نه وري ايندءِ، ناتو نيهن نپاءِ
قالو بولي جي قول کي، وري وري ورجاءِ
اهي ڪم ڪس ————— قلب مان، پورل يار پلاءِ
سڪ صداقت ”صادق“ چئي، پيچ پرينءَ سان پاءِ
باجهاري ٻولي کي، هيئنئين سسڻان هندا
عدوت دوري دغا کي، نه تن اندر ترس —————
پيار پریت جي پيچري تي، پنهنجي گاڏي کي هلا
پيو ڳڻ پرينءَ جا ڳا، جيسين جيئرو آهين جهان ۾

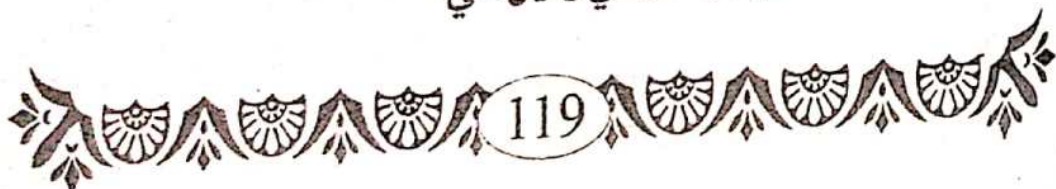
ڏور جو بيت

اها مور محب جي، ڪونج نه ٿي آ ڪچي
هاڻي ٿي هوت جي، رهندي سنگهار سچي
پوءِ ته سرهو ڪيس ”صادق“ چئي، عجيب پاڻ اچي
بس ويندو بيت بچي، اوهان مڙني کان ”ملڪ“ چئي

پڇڻي: پاڻ سڳورن ﷺ جي خدمت ۾ هڪ ڪراڙي عورت اچي
ٿي ۽ عرض ڪري ٿي ته سائين دعا فرمايو ته مان جنت ۾ وڃان.
محبوب سائين جن فرمايس ته ڪراڙا ماڻهو جنت ۾ نه
هوندا. جڏهن ان ٻيڙي عورت اها ڳالهه ٻڌي ته ڏاڍي غمگين ٿي
روئندي امان عائشه صديقہ رضی اللہ عنہا جي خدمت ۾ حاضر ٿي سارو
احوال عرض ڪيائين، مٿان پاڻ ڪريم ﷺ جن به آيا ۽ فرمايائون
ته جنت ۾ سڀ نوجوان هوندا ڪراڙو ڪوبه نه هوندو، اها ڳالهه
سمجھي ٻيڙي عورت ڏاڍي خوش ٿي.

جوڙيءَ مان جيڪڏهن ڪو ويندو آ وڃڻي
ته ارمان ٿيندو عاشقن کي، ناحق ويا نڪڙي
پر پلو ٿيو پلي وئي، هو ته ڪري هڪڙي
اڃ به ڪي ڪي اچن ٿا ڪونج ڏي، وڌائي وڪڙي
ڪي نر ڦٽائي ننڊڙي، ٿا سهي اچن ”صادق“ چئي

پڇڻي: هيءَ ڏور نماز تي آهي، نماز 50 وقت هئي ٻڙي ۽ پنج مقرر
ٿي، پاڻ سڳورن ﷺ جي امت تي الله سائين عنايت فرمائي پنجاهه
مان پنج وقت مقرر فرمائي. يعني ٻڙي هلي وئي ۽ پنج باقي رهيا
ڏور جو بيت ٻڙي ۽ پنجن تي رکيل آهي.

ڏور جو بيت

نڪي مٿا ڪلئي مقابلي ۾، نڪي ترجيو تن کي تير هو
جتي جنگ جو تيل هئي، اتي پاڪ پهچايو پير هو
اول نه آخر مان نڪي وچ مان ورائيو وير هو
جيئن ڪيو محب مٺي مير هو، ائين سڀئي نه ڪندا "صادق" چئي

پڇڻي: هيءَ ڏور چهار واري مسئلي تي رکيل آهي. جڏهن پاڻ سڳورن
ﷺ وڃي سورت پڙهي شوڪاري ته چهار (جهر ڪيون) اڏري هليون
ويون.

ڪريم بخش ڪوڙل ڪيو، گل حسـ _____ ن نه غور
الله بخش عبدالقادر کي ڏسي، ڏنو ضامن علي زور
پوءِ ته اهڙو سرهو ڪيس سڄڻ، ٿيو باحياتي نه بور
ضررو ڪلندي ڏور، پر ڪنهن مام سـ _____ ان "ملڪ" چئي

پڇڻي: هيءَ ڏور ان يتيم ٻار تي آهي، جڏهن عيد جي ڏهاڙي هر هڪ
هن کي روئندو ڏسي هليو ٿي ويو، پر پاڻ ڪريم ﷺ جن اچي پڇا
ڪيس ته پٽ ڪير آهين ۽ چوڻ ورتين. پوءِ يتيم ٻار سڄي حقيقت
ڪيس ٻڌائي، پاڻ سڳورن ﷺ جن کيس نوان ڪپڙا پارائي عيد گاهه
ڏانهن وٺي ويس ۽ ڏاڍو خوش ٿيو.

ناڪاري چئو ڳڻو

لائين ڪٿي نه لائين مين، پلي بـلب پري
 چل پئي چونہ پيو ڪڙمي ڪر ڪري
 اڄ ملاح سـان مڇي، نٿي مور مري
 چوسگهڙ مائي ”صادق“ چئي، ڀرت ڪين پري
 جيئن منهنجو من نري، اوهان چئو ڳڻو ڳوليو چاهه مان
 پڇڻي: ڪنڊي ناهي

هاڪاري تڳڻو

هي سڌبي ڪچهري سياري جي، ههڙو ڏسي حال
 رانديگر راندير سـرهورهي في الحال
 باهه سان نسبت شهر ٻڌايو، سمجهي منهنجو سوال
 تلي تڳڻو احوال، اوهان سگهڙ ٻڌايو ”صادق“ چئي
 پڇڻي: مڃ آ

هاڪاري تڳڻو

لڳ لوسـ ڻ جي ايٺ لوڳاري
 لٺ انڌي کي روڪي بـيهاري
 سوڙ ساڙي بـاهه ٿي ٻاري
 سگهڙ ”صادق“ سـالڪ ساري
 تلي هي تڳڻو چونہ ٻڌاري
 پڇڻي: چري آ

نظر

سائون سال آهيون، غمن جي گهيري ۾
ويا آهيون قاسمي، بمن جي گهيري ۾

چڏيو ڳوٺ ڳيرن، آيا کانو ڪاهي
پڪيٽڙا ٻـ ناهن، امن جي گهيري ۾

چئن ٿا چدن جيئن، مسڪين سمجهي
اسين بال وانگي، لمن جي گهيري ۾

ڏاڍو سو گابو، هنبوشيون هڻي ٿو
ويو اشرف اڙجي، لڄن جي گهيري ۾

پڪريءَ مثل ڌيءَ پئسن تي وڪڻي
وڻي وياج ٿي ويا، لکن جي گهيري ۾

بي اي پاس آهيان، نه ملي نوڪري آ
پيو آهيان ٽڪجي، ڪمن جي گهيري ۾

خزان کان اڳي بناغ ”صادق“ سڙي ٿو
ناهيان ”ملڪ عاجز“ گلن جي گهيري ۾

نئون سال

لک شعر تازو، نئون سال آيو
اڃان چونه دلڙي توکي خيال آيو

نئين سال جي ڏي، مبارڪ سپن کي
سنگتين ساڻين، ننڍن ۽ وڏن کي
سانگيئڙن جهانگيئڙن، مالوندين کي
ڏڻ ۽ ڏنارن، اوڙي پاڙيچن کي
پيرن فقيرن، سندس حاڪمن کي
ٻيڙن پروچن، لوهر لاشارين کي
بجاراڻي باجڪاڻي، کونهارن کوسن کي
مهيسر ماضي، مهاڻن ملڪن کي
نندواڻي ڏاهڻي چولياڻي چاندين کي
ڏي مبارڪ وڻاڻن وري مال آيو
اڃان چونه دلڙي توکي خيال آيو

ڦٽا گل گونچ، گلزار ڏس تون
سوسن سمن ۾، سينگار ڏس تون
چنبيلي ۽ موتيو ۾، مهڪار ڏس تون
ڪڙيو چنڊ چوڏهين جو، چمڪار ڏس تون
تي سرهاڻي سونهي، چوڏار ڏس تون
پيدا ٻار ڪليو ڪن، ڪيڪار ڏس تون
پهريا ٽوپي اجرڪ، روعبدار ڏس تون
هي سنڌي سٻاجها، سمجهدار ڏس تون
مزدور ڪڙمي ۽، ڪمدار ڏس تون
وري موتي جوپن ۽ جمال آيو

ڏس پڪيٽڙا به پنهنجي، پر ڇر سونهن ٿا
ٿلي ٿام ٿاريءَ تي، لهن ۽ چڙهن ٿا
ڪري چون چون چاندول، چڙيا چون ٿا
آئي رت بسـنت جي، اها لات لنون ٿا
بلبلا به باغن ۾، جهمريون هڻن ٿا
هنج مور آڙيون، ڳائي نغما نچن ٿا
ولر ناهي وهوا، هو سـهڻا لڳن ٿا
اسـرويل الله هو هو ڪرن ٿا
ياد پڪين کي بـ پرور ۽ لڇيال آيو
اڃان چونـ دلڙي، توکي خيال آيو

لک بـيت ڪافي ڪا، وائي لکي ڇڏ
”صادق“ سراسر، سچائي لکي ڇڏ
سن به هزار هڪ جي، ابتدائي لکي ڇڏ
ماضي ۽ حال جي ڳالهه، ڪائي لکي ڇڏ
واهياتن جي وائڙي وڌائي لکي ڇڏ
نه ملي نوڪري آ، ڪائي لکي ڇڏ
آهيان بي اي پاس، ساڻي لکي ڇڏ
گهر اير اين اي جي پاڙي ۾، جائي لکي ڇڏ
توريان ٿو تمباڪو، بيولائي لکي ڇڏ
اچي وئي مونکي بـ، توائي لکي ڇڏ
اڄ اندر مان هي عاجز، احوال آيو
اڃان چونـ دلڙي توکي خيال آيو

مسدس

نذرانه عقيدت

حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي رحمۃ اللہ علیہ

ســنڌ جو تون آهين، ســلطان ڀٽائي
ســنڌ مٿان تنهنجو آ، احسان ڀٽائي
تنهنجو خدا بــلند ڪيو شان ڀٽائي
پيغام تنهنجو ترجمو، ڪــرآن ڀٽائي
پيار محبت جو اهڙو، درس ڏنو تو
امن سلامتيءَ جو سبق، سرس ڏنو تو

تنهنجا پڙهي بيت، بهتر ٿو بدن ٿئي
مشڪ عنبر کان، معطر ٿو بدن ٿئي
ســياه اندوڪار، منور ٿو بدن ٿئي
گند غلاظت کان، برتر ٿو بدن ٿئي
سرشار ٿئي ساهه ٿو، پڙهي تنهنجو رسالو
شــاهه تنهنجو نالو آ، دنيا ۾ نرالو

ڀٽ جا ڏٺي گهوٽ، ڀٽائي تون ڀلارا
فيض تنهنجو جاري آ، جيءَ جا جيئارا
ڪا ســار لھ ”صادق“ جي، پرين پيارا
ڪرم پنهنجي سان تاريو، مشڪل مونجهارا
در تي جهلي جهول اتر، پر جهول ڀٽائي
دل تان لاهه مونجهه ۽، ملول ڀٽائي

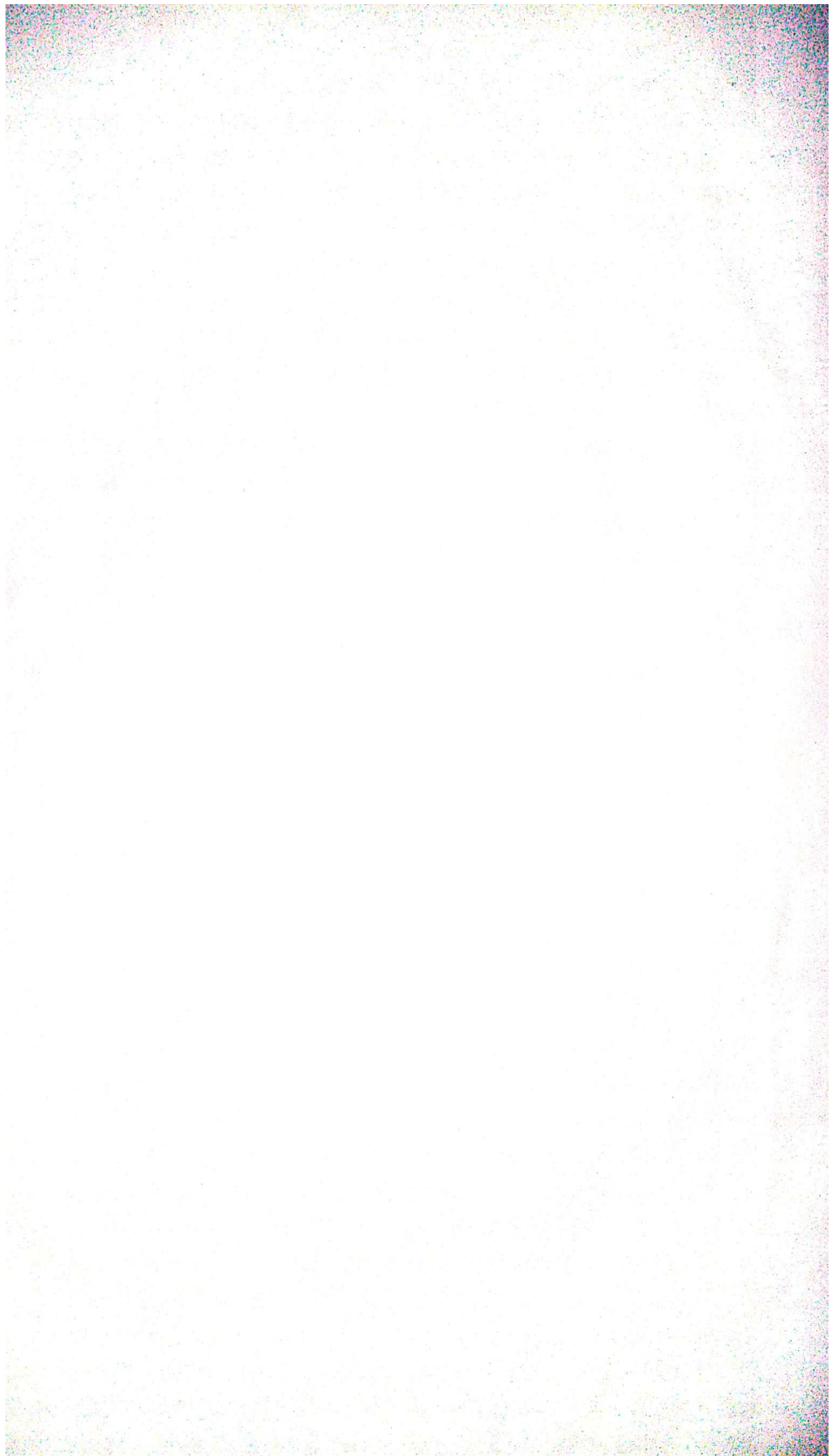

نذرانه عقيدت
حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي رحمۃ اللہ علیہ

اسـان جو رهنما، رهبر ڀٽائي
عشقِ نبيءَ جو آ، سمندر ڀٽائي

ڀٽائيءَ جي بيتن ۾، صداقت جي وائي
محبتِ عقيدت، عبادت جي وائي
شرافت، شجاعت، شهادت جي وائي
امامت، عدالت، عنايت جي وائي
فصاحت، بلاغت، نذاڪت جي وائي
ڀٽائي آ مهتابِ منور ڀٽائي
عشقِ نبيءَ جو آ سمندر ڀٽائي

وحدانيت جي واٽ، وارو لطيف آ
حق ۽ سچ جو، نعرو لطيف آ
پيار ۽ پريت ۾، پيارو لطيف آ
سدا سانگيئڙن، جيءَ جيارو لطيف آ
سگهڙ شاعرن ۾، نيارو لطيف آ
سند آ لطيف ۽ گهر گهر ڀٽائي
عشقِ نبيءَ جو آ، سمندر ڀٽائي

هڪ سڃاڻ سگهڙ ۽ سرجهڻار صادق ملڪ

ستون: عبدالرحيم عزمي

سڃاڻ پل صادق جا..... يقينن سڃاڻ آهن، ڇاڪاڻ ته سچ جي سرواڻ سنسار جي سڄي سردار جي ساراھ ۾ سرجهيل آهن. ڳالهه ٻئي ڪئي ستون سچ جي ته محترم صادق علي ”صادق“ به پنهنجي نالي جيان صادق آهي، هو سنگت، سماج، سلاٽ سگهڙاڻ ۽ سخن پروري سان به سدائين سچو رهيو آهي. ساڳئي وقت سڀني ئي پهلوئن ۾ پاڻ ملهائي ۽ پاڻ مڃائي رهيو آهي. ”سگهڙاڻ ۽ شاعري“ ستن جي سٿر ۾ سندس سڃاڻ ۽ ساٿي رهيا آهن. هو تخليقڪار جو تخليقي تعارف سندس تخليق ئي هوندي آهي. صادق صاحب جي ستن جو سنڌ به سندس سرجهڻاري سگهڙ ۽ سرت کي نمايان ڪري ٿو پڙهي ڏسو:

مدني جا وڃي وڻ مان ڏهڻ ڏٺي ٿوري منهنجي
چماڻ ڄاڻ محمد جي خدا قسمت ڪري منهنجي

پون ٿا پور هي پل وڃان ڏري مدني ڏي
مدني کان سوا هٿي ٿئي ”صادق“ سري منهنجي

اسان جي دعا آهي ته محترم صادق علي ملڪ جون همٿيون سندس ستون ساڃهه وڌن جي ست ۾ سدائين سرهاڻ ۽ سرت پڪيڙنديون رهن ۽ سندس نالو ادبي افق تي اڃان به وڌيڪ روشن رهي

سنڌ سلامت

www.sindhshamat.com

سنڌ سلامت جو مشن ۽ مقصد سنڌي ٻوليءَ جي ڊجيٽلائيزيشن ۽ پکيڙ کي وسيع ڪرڻ آهي ۽ پڻ دنيا سان گڏ سندس رفتار سان هلڻ جو سانباهو آهي، ڇو ته تاريخ هميشه انهن قومن جو احترام ڪيو آهي جن پنهنجي علمي سرمائي جي حفاظت ڪئي آهي. سنڌ سلامت پڻ پنهنجي ٻوليءَ جي بقاء خاطر سنڌي ٻوليءَ ۾ لکيل قيمتي ۽ ناياب ورثي کي ضايع ٿيڻ کان بچائڻ ۽ ان کي نه رڳو محفوظ رکڻ پر پنهنجي اديبن، ليکڪن، محققن ۽ شاعرن جي علم، هنر ۽ تخليق کي ڊجيٽلائيز ڪندي دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ موجود سنڌين تائين مفت ۾ آسانيءَ سان پهچائڻ جو عزم ڪيو آهي.

اسان جي خواهش هئي ته سنڌي مواد تي مشتمل هڪ اهڙو ڪتاب گهر قائم ڪجي جتي هر موضوع تي مشتمل ڪتاب موجود ملن. ڪتابن کي ڳولڻ ۽ ڏاڏونلوڊ ڪرڻ آسان هجي ۽ ايندڙائيد سميت آئي فون يا ونڊوز آپريٽنگ سسٽم سميت هر قسم جي ڊوائيس تي آساني سان آن لائين پڻ پڙهي سگهجي.

۽ اهو سڀ ”سنڌ سلامت ڪتاب گهر“ ذريعي ئي ممڪن ٿي سگهيو. اميد ته سنڌ سلامت ڪتاب گهر ذريعي سموري دنيا ۾ موجود سنڌي نه صرف پرپور لاڀ حاصل ڪندا پر سنڌ سلامت ڪتاب گهر کي وڌيڪ فائديمند بنائڻ لاءِ پنهنجو پورو ساٿ نڀائيندا.

books.sindhshamat.com

سنڌ سلامت ڪتاب گهر جي ايندڙائيد اپليڪيشن پلي اسٽور جي هن لنڪ تان ڏاڏونلوڊ ڪريو:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.sindhshamat.book>